

TC. ANADOLU ÜNİVERSİTESİ YAYINI NO: 1976
AÇIKÖĞRETİM FAKÜLTESİ YAYINI NO: 1053

OSMANLI TÜRKÇESİNE GİRİŞ

Yazar

Prof.Dr. Mertol TULUM

Editör

Prof.Dr. Abdülkadir GÜRER

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

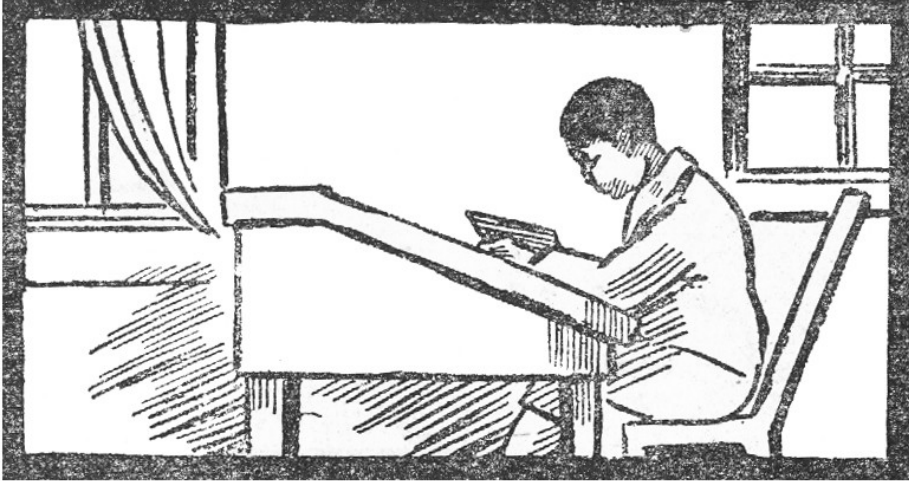
Metinler

Aşağıdaki metinler Osmanlı Türkçesi alfabesini, bu alfabenin harflerinin ses değerlerini, yazıdaki bitişme biçimlerini, Türkçe kelimeler ile Arapça ve Farsça asıllı kelimelerin yazılışlarındaki ana kuralları öğrendikten hemen sonra okumaya başlayabileceğiniz metinler olarak seçilmiştir. 3. ünitedeki tablolarda verilmiş olan Türkçe ekler ve bu ekleri taşıyan örnek kelimeler öncelikle Türkçe kelimeleri okumanızı büyük ölçüde kolaylaştıracaktır. Türkçe kelimelerde yer almayan ünsüz harfleri ile üç dilin ünlü değerlerinin yazıda gösterilmesi ile ilgili bilgilere ek olarak 5. üniteye Türkçe ve alıntı kelimelerin yapıları hakkındaki öğrendikleriniz ise bir çok kelimeyi kaynak diliyle tanımlayıp ayırabilmenize yardımcı olacaktır. Bu arada bir sonraki metinde önceki metinlerdeki kelimelerin ve eklerin tekrarlanacak olması da gittikçe daha kolay ve hızlı okumanıza imkân sağlayacaktır.

Metinler seçilirken bugün kullanılmayan kelimelerin sayısının oldukça az olmasına özen gösterilmiştir. Bununla birlikte, az sayıda da olsa, anlamını bilmediğiniz kelimeler bulunabilecektir. Ünitelerde anlamı verilmiş 1500 kadar kelimedenden oluşacak dağarcığın yetmediği durumlarda yapmanız gereken Arap harfli bir sözlüğe baş vurmaktır. Kolayca elde edip yararlanacağınız en iyi sözlük şimdilik Şemseddin Sâmî'nin *Kâmûs-ı Türkî* (=Türkçe Sözlük) adlı sözlüğüdür.

Son metin olan *İhsân-ı Atâ* adlı hikâyeyi son üniteyi de iyice okuduktan sonra okumaya çalışmalısınız. Bu parçada Farsça yapılı adtakımları ile sıfattakımları yer almaktadır. Doğru okunmalarına kılavuzluk etmek üzere, bunlarda takımı oluşturan ilk kelimenin son harfinden sonra bir *kesre* konmuştur.

Ünitelerde yer alan örneklerle birlikte bu metinleri kopyalamanız okuma yanında yazmayı öğrenmeniz için de gereklidir. Bu çalışmalarını ünite bilgileriyle birleştirerek yapmanız Arap harfli başka ve daha güç metinleri okumanıza daha da yardımcı olacaktır.

چوجوق اوقو

اوقو چوجوق ، چوق اوقو .

اوقو چوجوق چوق چوق .

چوچوق اوقو ، چوق اوقو !

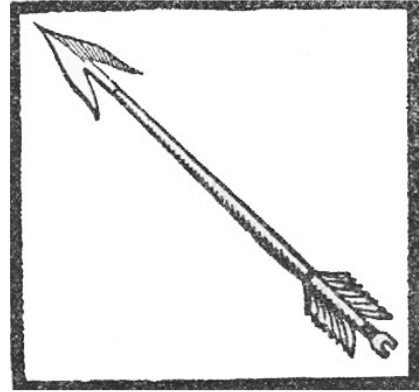

چو جوق اوقودی

چو جوق اوقو، چو چوق چوق اوقو!

اوق ، اوقو ، اوقودی ، چوق

او چو چو چو اوقودی!

آدا

اوق

آدادی

آدی

آدا

اوقودی

اوقو

اوق

اوقودی

چوق

چوق

اوقو .

چوق

چوق

آچوق

اوق .

آدی

آدا

آد

آری

قار

قار قاری قاری دادی
آق قارا آرا قار آقار
رادی چوق قار آرادى .

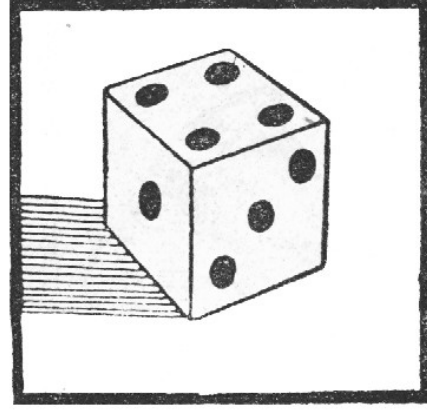
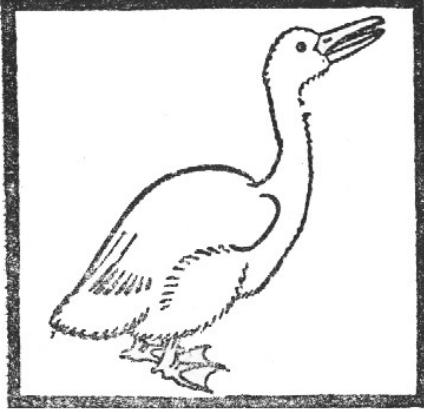
بوجوبو آری آرادى . بوجو
دارى آرادى . رادى بوجو آرادى .

ده ره

ده ده

ده ده آ چوجوق اوقو دیدی .
آق ده ده . قارا داری دیدی .
آق . آداق . اوق . چوق .
آق ده ده داری آرا دیدی .
داری . ده ری . دارا . آرا . آرادى .
آق ده ده چوجوق اوقو دیدی .

قاز

زار

چوجوق ده‌رده قاز آرار .

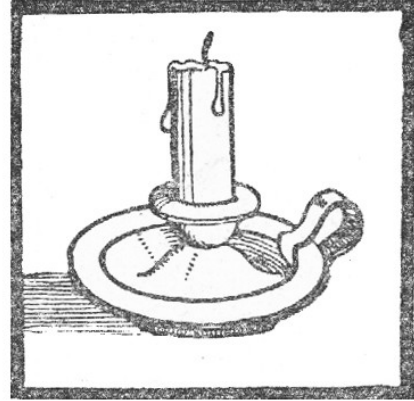
آز . آزار . آزدی . قازدی .

قاز . قازار . زار . ره‌زه .

رازی چوجوق ده‌رده قاز آرار .

آزاده بیوق آز اوقودی .

رازی بیوق بیوق اوقودی .

ماقارا

موم

ده دهم . آدام . موم . ماقارا .
داما . ماما . قاما . قامارا . قوم .
ده ددم ماقارا موم آرادى .

آدام اوراده قازما آرامادى . دادى
اوراده موم آرادى . قاز اوقومادى .
قاز اوقوماز . هوهوى اوقور . آدام اوقور .

ده وه

آوجی

اوواده ده وه وار . اوراده قاو
واردی قوزو چوق . ده وه آز .
قازی دهرده آرا . دهرده قوزو آراما .

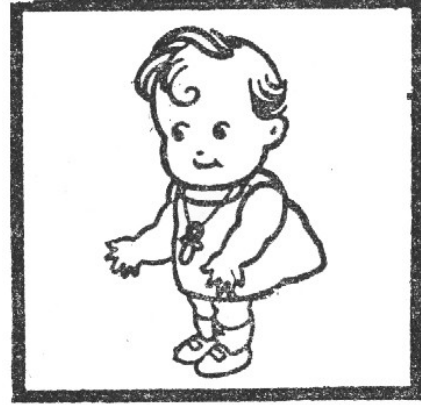
آو . وای . آو . قاو . قاراو .
وهر . وار . واردی . واردا . وور .
آدام آو ووردی . ده وه وورمادی .

ماشنا

شادی شاقا شامار شاشی شاشدی .
قاش قارداش آرقاداش آداش .
شادی آرقاداش شاقا دیدی .

آدام قاشی قارا دیدی ، شاشی دیدی .
شاقا دیدی . شادی آرقاداشه آردی .
ماشنا . شامار . قاشه . آداشه . قاراقاشه .

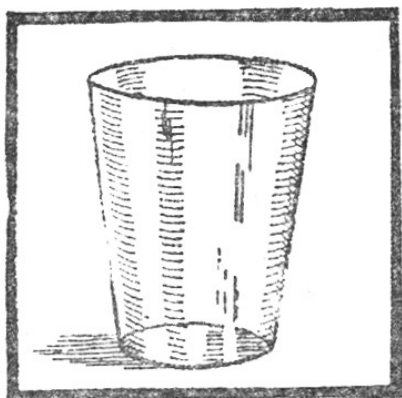

بايراق

بە بەك

باش . بام . بوم . قاب . قابا .
بابا . آرابا . بە بەك . بايراق . باراقا .

بابا آرابا وىردى . بە بەك ساقا دىدى .
قابا آدم . قابا باراقا . آرابا .
دار آرابا . آق بابا بر قوشىر .

باشاق بارداق

باش . باق . قاقاق . آبا .

بايام بو باشاق قاب قارا دیدی .

دهدهم بو قاقاق آب آق دیدی .

باسمه . قارا باسمه . قاب قارا باسمه .

بايام بارداق ویر دیدی ، قاب

ویر دیمه دی . بادی بارداق قیردی .

آج . باج
زاج . جام
باجاق . آجی

باجی آراباجی باقراج جادی جاوا
جاقا قاب قاچاق قوجاق بوجاق
بابام آراباجی یه قاب قاچاق ویردی .
باجی بو قاباق آجی دیدی .
یاراماز تادی جام قیردی .
جام قیریدی . ناجی قاباق بیردی .
قاز بیردی . بادم بیوو آجی .

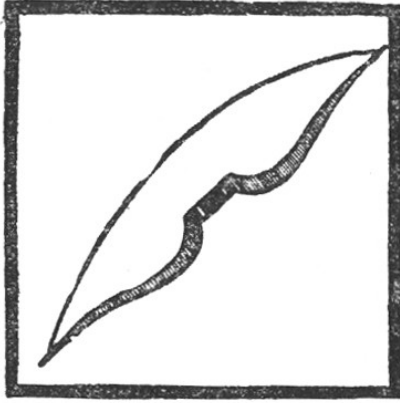

نار

نانه

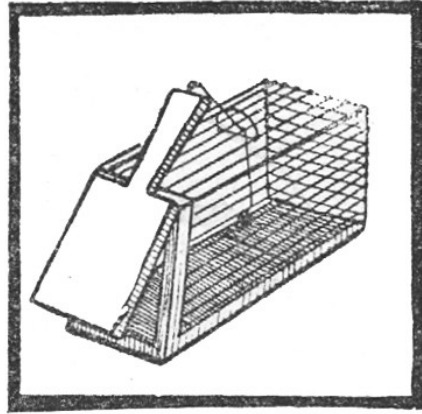
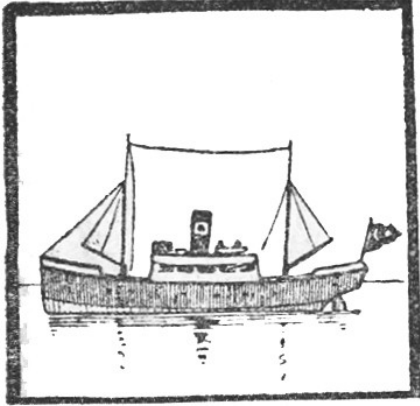
شادان ناجی یه نار ویردی .
شان قان چان قادانا بادانا
بارداقده نانه وار . قان آقدی .
آبی نانه . شادانه قارده سه . ناجی
آرقاداسه . بابام بو آدمه آرقاداسه دیدی .

یای

آی

یاش . یاراماز . یاناق . یاواش .
یاراماز ناجی اوقوماز یازماز .
شادی یاواش یاواش اوقور .
یاشار یاباه یورودی ، آراباه بینهدی .
بابام یاماه یازی یازار ، یاواسه یازماز .

واپور قاپان

پارماق قاپاق قاپ شاپ ياپ

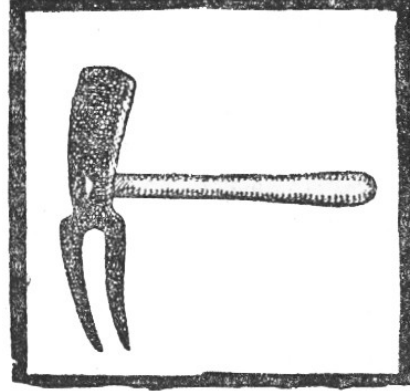
پاشا ياپي ياپيردي، قاپي قاپادي.

قاپان قاپاندي . بابام چوق پارا

ويردي . پازارده قاپان وار .

بو قيز ماناوده بر نار واپري .

بابام ناري قاپاه قيزه دارپري .

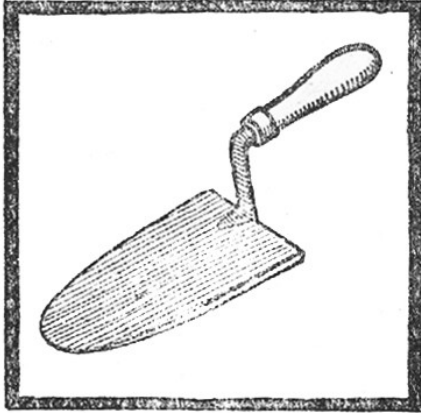

چار داق

چا پا

ماچ ياماچ چاپاق قاچاق آچيق .
اوجوق چاودار چيوي چارپوق .
چوجوق چار داقده چوق چاي
ايچدي . ياماچده قاچ دانه قوزو وار ؟

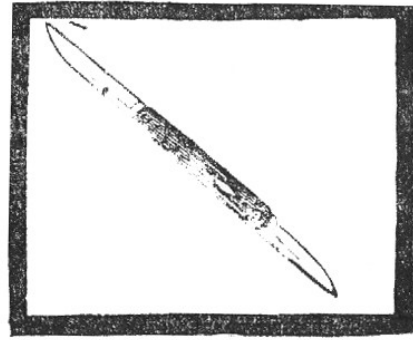
يا بچي قاي بي چار بوي ياممه ، آچده باو !
يا زين چار داق آلتی سرين اولور .

مالا

لامبا

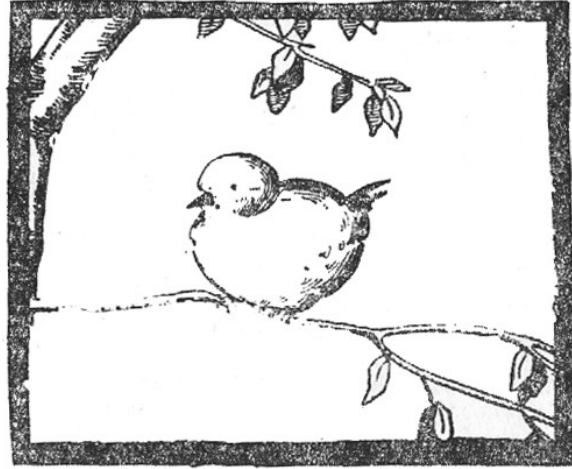
آل قال بال لاپا پالا
لابادا لایق آلائی قالای
دیوارچی مالایی آلدی، بادانا یاپدی.
لالاده قوجا مان پالا وار.
قالایی قاپده لاداده وار، آل ده بان.
لامبا قوروی یانار. دیوارچی مالایی آل.

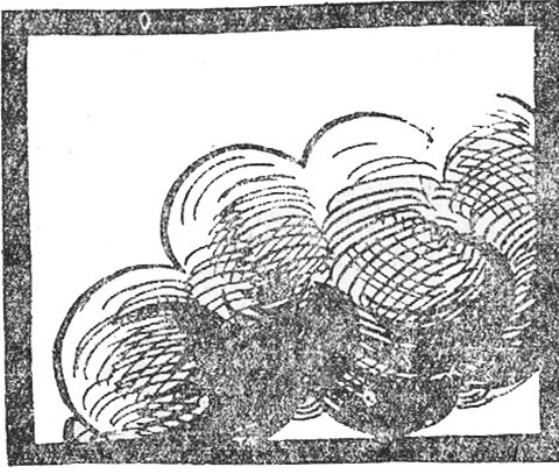
چاقی آبی

- یاقی شاشی نابی باجی جانی .
- مانی دای آبی یاپی قاپی .
- باقی یارایه یاقی قویدی .
- آرقاداشی چاقی پی آلدی .
- دایم قوجه آبی پی قوودی . آبی قاهری .
- نابی قارداشی رامی به بال ویردی .

یاورو قوش

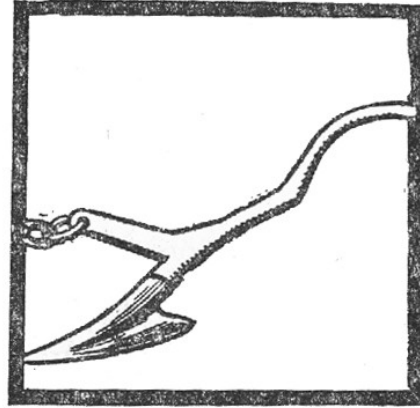

یاورو قوش آنا قوشه دانیشمادن
یووادن اوچدی . چاموره دوشدی .
آز قالدی اونی یاراماز چوجوق
قاپا جقدی . یاورو قوش چوق
قورقدی . جان قورقوسیه بر داله
قوشدی . قورتولدی . یاورو قوش
شیمدی آنا قوشه دانیشمادن
یووادن آریلمایه جق ، اوچمایه جق .

اوجاق دومانى

بابام قارده سمه صورتى : سو دامده
 آدام وارمى . اوراده اوجاق يانور .
 دومانه هيقبوردي . قارداشم بيلمم
 ديدى . بابام آهوجوق بر دامده
 اوجاق يانار ، دومانه هيقارده
 اوراده آدام اولمازى ؟ ديدى .
 اوجاقار دومانلى اولمالي ، دامار
 آدام دومانلى . يورديمز سن اولور .

صا لقیم

صا یان

آص باص قاص صوص صاپ

صاچی صاقلی صاپ صاری اولدی.

صاری صاهلی مائابی صوبایه صوقدی.

• صالاق یومرون صالبنقادده صاللانندی ، دوشدی .

• صادوق صالقیمی آردی ، صولکی آرموزدی ویردی .

قویون قوزو

چا لیشقان چوجوق

هوبانه قاوال هالار ، بورور

هوجووق اوقور ، یازار ، بویور .

آمیلدی باق اوزاقده یول ؟

هالیسه هوجووق ، هالیقانه اول !

ابراهیم علی الدیوب

اور مان اور دون

او دونجی اور ماندن او دون
بودا یوردی . شو او واده اور دو
مانه ورا یا پیوردی . چو جوق
صالینجا قده قولان دور پیوردی .
قوچ بابا قویون آنا اوزا قلاشدی .
قور قاق قوزو قور قودن مه له دی .

آت تازی

آتا آتار تاتار یاتار یاتال
 تازہ آتاق یاتاق قارتال یاتانی
 آراباجی آت آلدی . نابی آتی ساتدی . ده ده
 تارلای ساتدی . قارتال چاتیده یاتدی . چوجوف
 تازی یہ چوماق آتدی . تارلادہ آت اوتلادی .
 تازہ آرمود قاتیلاشدی . چاتال باتدی .

یوربانہ قارال یالار ، بورور .
 یورجون ارقور ، یازار ، بوبور .

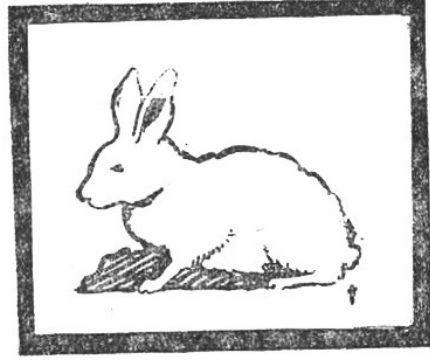
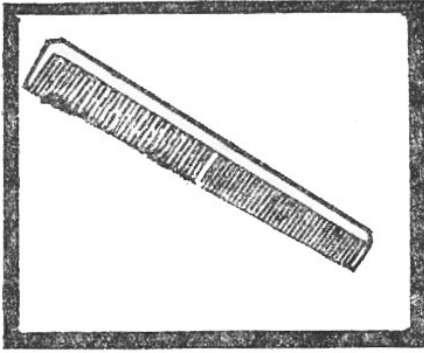
قورباغا

قارغا

آغ آغا باغ داغ باغ
آلغین سالغین دالغین یانغین

دادی لامبایه غاز قویدی . دالغین چوجوق چاناغی
قیردی . قارغا غاق دیدی . قورباغاده غوق دیدی .
بايام بازاردن شالغام آلدی . شوراده یانغین وار .

لوزومنی یه ده باغنی صورما دیر لر .

طاراق

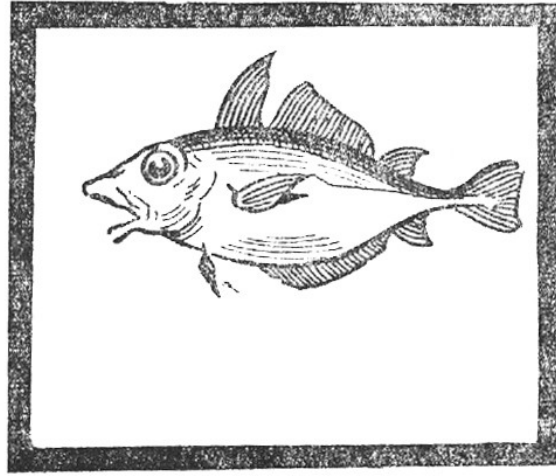
طاوشان

طاباق طاوانه باطمی طوز
 طوزاق طوپراق طوپال طوربا

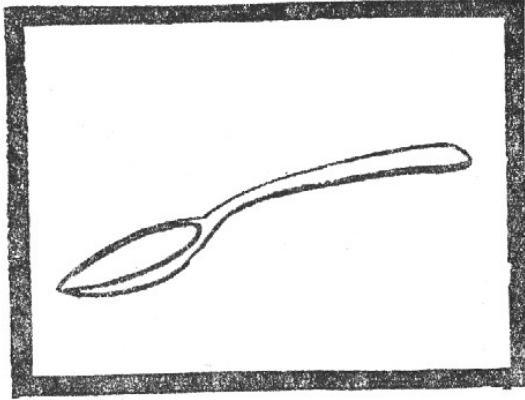
یاراناز چو چوچ طاروانده جامه طاسه آندی .
 آوجی طارسانه اولادی . دادی طوربا بولفور قوبدی .
 مانار طویب آتانه قادونی صانتار . بابام طای آندی .
 طاباق پره دوشدی قیریلدی طوزله بوز اولدی .

طوپال بر طاوشانه طوزاغه دوشمه .

بالیق
ماصالی

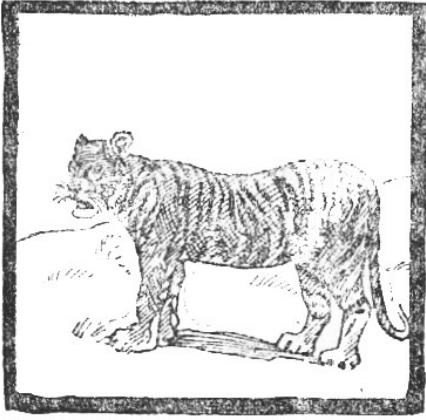

آنا بالیق یورو بالیغه صاقین
اولطه یه مینی یه مه دیدی . یورو
بالیق بر آز آلیقدی . اونوتدی .
یوقاریدن صویه صارقان اولطه
یه مینی یه دی . قانجه بوغازینه
طاقیلدی . آننه آننه نی قورتار
دییه باغیردی . آنا بالیق
یاوروی قورتارامادی . آغلادی .

قوروملی
قاشیق

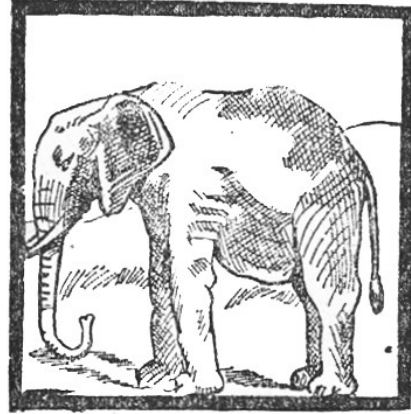
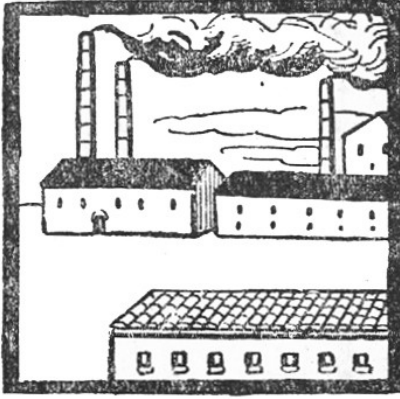
بر قاشیق واردی . چوق قوروملی
بر تیری . هاتال یوقاریده باقدی :
هاتال آرقاداسه قوزوم بر آز چوربایه
باتالم دیدی . هاتال چوربایی آلامادی .
اوده قاشیق قاردهسه قوزوم بر آز
باقروا بوپور دیدی . قاشیق باقروایه
باتامادی . هاتال باقروایی دیدی . قاشیق
باقه قالدی ، قورومنده اوتاندی .

ییلان قاپلان

ییلان قاپلان

قاپلانله ییلان اورمانده بولوشدیلر . ییلان قاپلانله آرقاداش اولالم دیدی . قاپلان اویودی . ییلان اوی صوقایه باشلادی . قاپلان اویاندی . آ یالانجی ییلان آرقاداشلق بویله می اولور دیدی . ییلان نه یاپاییم قاپلان قاردهش بن آرقاداشیمی ایشته بویله سوقارم دیدی . قاپلان قیزدی . بنده یالانجی آرقاداشی ایشته بویله پارچالارم دیدی . قوجامان پنجهی ووردی . ییلانی پارچه پارچه پارچالادی .

فیل فابریقه

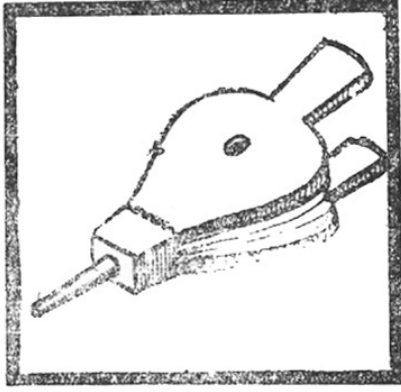
قه نهر فاره فول فیریلداق
 فینو قیلیف قالفا فایراب
 فاره قایانه طونولمه ، قورقودنه فیردیل
 فیردیل باقیور . قوف لافه قورداق
 ویرمه صلی . فیل قاداییف ییمز . جهوجوق
 فیریلداق جه ویریور . فابریقه ده دو مانه
 قوتیور . فول یوق ، یومورطه یوق .

سیمیڈ

طاس

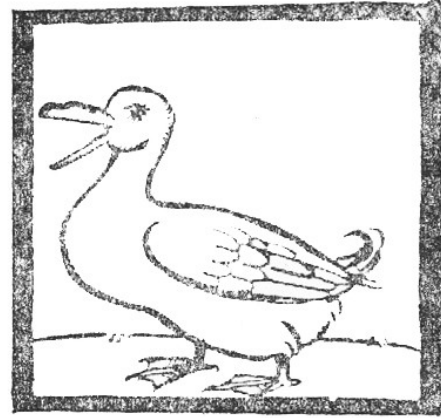
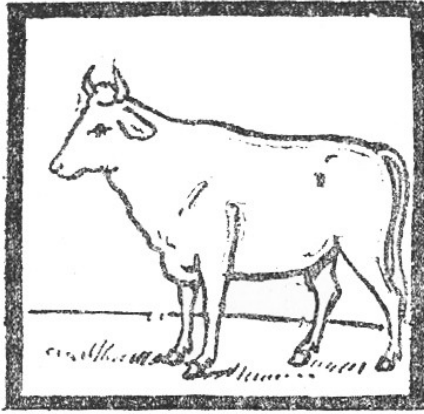
سادہ سامی ناموس طاسا صوسام
 سوت سوس سیس ایس سس
 سورودنه آریلده قوزوی قورد قاپار
 ده لر . سامی سوسی جوق سه وهه
 بر جوجوقدر . سزانک سی طائیدر ،
 آبی سزده چالار . ساز چالده ،
 سوز ییلن آدام جوق سه ویلیر .

کاسه کوروک

اڱا اڪمڪ کوچوڪ کاسه کوروڪ
کافي کويده کي بويوڪ کويہ کيراز آتدي .
ليمانده کي بويوڪ واپور دودوڪ هالدي .

کوشه ده کي کوفته جي کوفته ايله بورهڪ صاڻيپور .
گومور يوکلي اوکوز آراباسني کوپريدن ايکي اوکوز چکدي .
کدي کيراز يه مهز ، چوره کله کوفته يه دايا ناماز .
کيراجي کيرلي چاماشيرليني کوشه ده کي گومورله قايناندي .

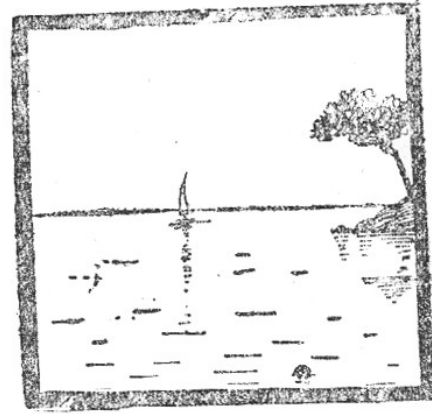

اوکوز

اوردهك

اوردهك اوکوز

اوکوز دهره کنارنده صو ایچپوردی . اوردهك اوکا دیدی که :
قوجه اوکوز قاردهش ! بو نه قوجامان قافا ، نه قوجامان
باجاق ، نه قوجامان بوینوز ! بنم گیبی صویه دالاماز ،
اوچامازسك ، قوشامازسك . اوپله ایسه نه ایسه یارارهاك ؟
اوکوز دیدی که : شوگوزهل تارلاره باق ! اوراده اکیئر
وار . اوکوز دای تارلابی سورمهسه داری نره دن
چیقاجق . ماسقارا اوردهك نره دن داری بولاجق ؟
گوهزه اوردهك اوتاندى . سوز سویله مهدی سستی کسدى .

دە كېز پىكار

اوشا تاغرى صوڭ يا كلىش اڭ

دە كېزە دوستى يەنە سارىيىر .

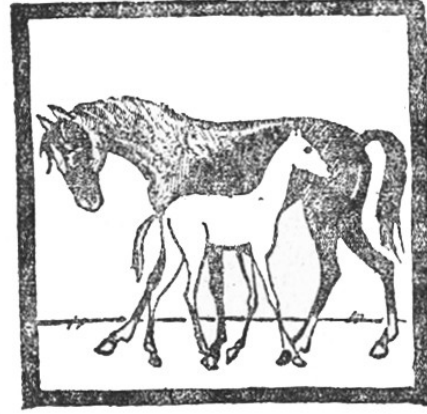
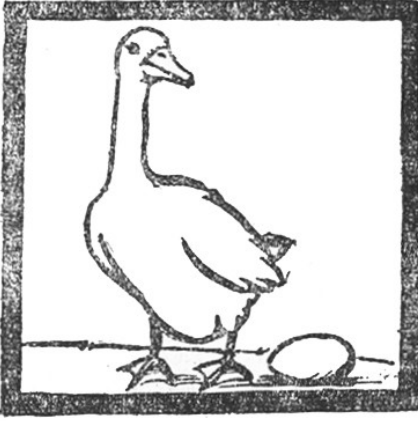
راى قاكلىپ دە اوطورور . دادىم اوطا

قارپوز ، سەك دە قاوونە وىردى .

آت ، آتاك آياغى . آخاج ، آخاجك ياپراغى .

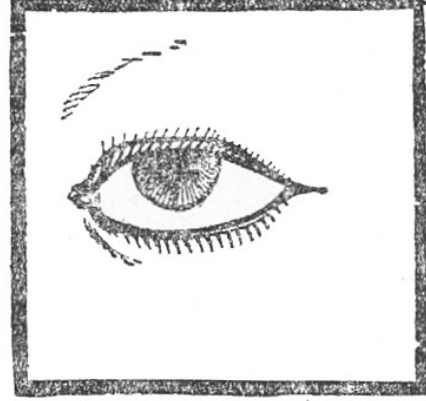
قاز ، قازك قانادى . قىز ، قىزك قوندوراسى . گولە

قومشوكە ، گىلر باشكە . آياغكى يورغانكە گورە اوزات !

آت و طای قاز و يومورطا

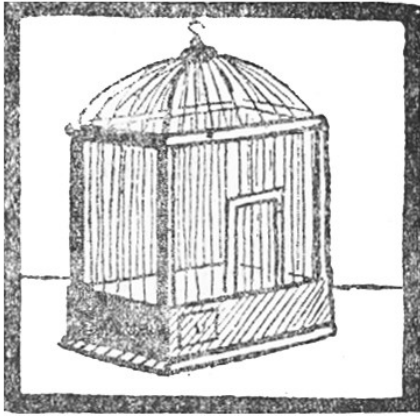
آتک ياوروسنه طای دینیر . قازک يومورطاسی بویوک
 اولور . آرودک صاپی ، اوزومک چوپى واردر .
 يالانچینک موی یاتسی یه قادار یانار . پرشنبه نك گلیشى
 چارشانبادن بللی اولور دیرلر . گونشک گیرمه دیگی یره
 دوقتور گیره رمش . آرمودک ایسنی داغده کی آی
 بیرمش . قومشونک طاووغی قومشویه قاز گلیرمش .
 آتک اولومی آرپادن اولسون دیرلر . دهدهمک صاقالی ،
 بابامک پاراسی ، آنه مک ایشی ، قارده شمک درسی
 چوقدر . قارده شم چالیشقاندر ، بن ده چالیشقانم .

گول

گوز

گون گوندوز گوزهل گوموش
 گیزلی گوربوز گیر کین گونش
 کوز کورمه بیجه کوکل قاتیریر .
 سوز کوموسمه اب ساکوت آلتوندر .
 چوق روزگاری هواده گوز گوزی گورمهز . بویله
 روزگاری گونلرده گوگرچینلر گیزله نیر ، ده کیزده
 بفرطینلر اولدینی گیبی گوللرده بیله دالغلهر قاباریر .

قفس

دف

مکتب سنه زمان صفا منک
شکر کدر سلیم اشیا فنا

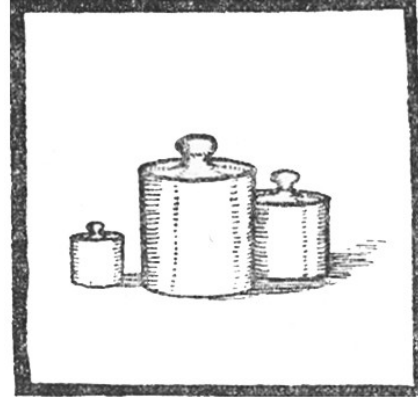
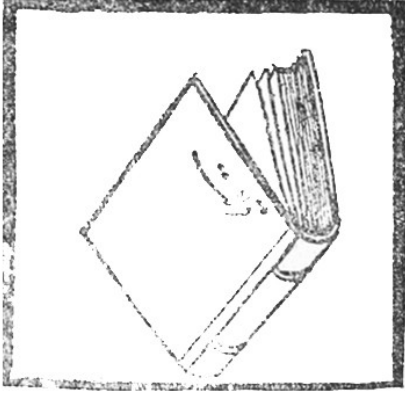
بوکوره بسه دفتر، یدی قلم آلم .

بن منی آرابورم . من بنی کورمه دک .

چوجوق چلیک چوماق اوینایوردی . سعید مکتبه گیمه دی .

شوراده بوراده سرسم سرسم دولاشدی . رمزی واپوره بینه جک

کویه گیده جک . بنده رمزی ایله مکتوب یوللایه جنم .

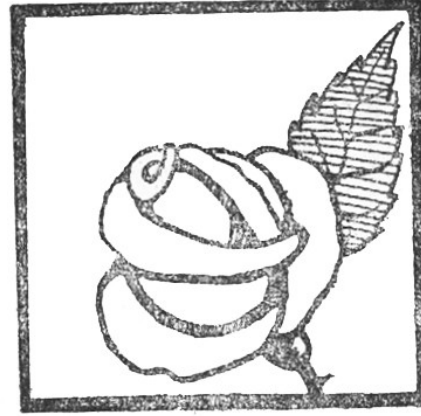
کتاب

درهم

انسان محرد شکایت تجارت
بنا خیرسین حکایه فدان

انسانه یا بدیفی خطایی اقرار ایتمه لی .
یا بوده وه بی کوتمه لی یا بود بارده کیتمه لی .

قسمتنده اولانک قاشیغنده چیقار دیرلر . آما انسان
حسابنی آبی طوتمالی که تجارتنده آلدانماسین !
حسابنی تمیز اولانک یوزی آق اولور سوزی دوغرودر .

بَلْبِل

گُل

امید اجرت اسکدار سنبل دنیا
 شکری کلاه سعاد مدیر شکران
 کل دالنده ببل او نیور . شکری دیکلیبور .
 آنی آلوده اسکداری کوری . امید سز پاتا نماز .
 دنیا دونهر . شکری سازدن بر کلاه گینمش .
 سعاد ببل گی سویر . مدیر بک اسکداره گتدی .
 شکران خانم ، ببله طاش آتما ، گناهدر .

خوروز خورما آفاجی

خان خانه خالاط خایلاز خارمان

اورخان خالی خسته خییار خانم

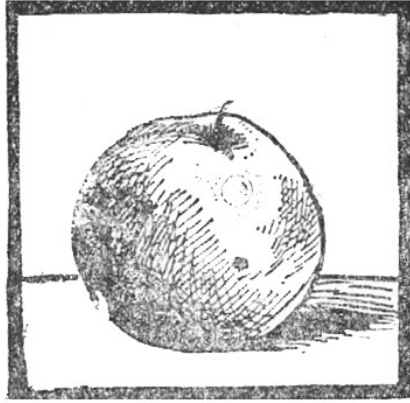
فایروز هوجوون سه ویلمنز . کوتولك

ایدهه انسانده کیمسه فو شهر نماز .

فوی بانك آلتنده در ، جابه هینما پنجه فوی هینماز . وقتند اوتی

فوردزك باشنی كسله . فوردز اولسه ده كوزی هویلیكده قاطسه .

جاهل انسانه فام آمورد کپی در . خارمانه صرکی در دیشلر کده .

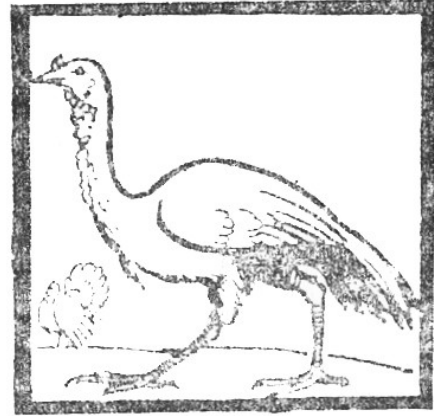
ألمأ

أشك

أو أت أل أش أكين
أريك أكمك أركك أسكى أزبر

ايكى أل بر باسه ايجيندر . أشك فوجامقد
طاولا باشى اولاماز . أل له طونوشدم .

أشرف بر كوف ألمأ آلدى . أريك آغابى اركى ميچك آجار . شفتاك
أك أبى ميوه لردنر . أودهكى يازار جارشى به اوجماز . دوغوردوه
آج ، أكبده طوقه كورمدم . بابام أسكى اليه لىنى أسكجى به وردى .
آ . ا . أشرف أبى آرداداشدر . أل له طونوشارقه بوردرل .

شهر

هیندی

هافتا همشیره سیاه هادی هر کس
هیچ نهد بهار جاهل طاهر

نهاد همشیره سی هادی اید هوا تهرینه کیتدیلم.
بهار کلینج هر هافتا فیرله بیقارز.

ماهر هر آقشام مکتبدن چیقینجه همان اوه گلیر . هیچ یارامازلق
ایتمز . قومشونک هیندیسنی قیزدیرماز . هر زمان درسنه چالیشیر .
هرگون یازیسنی یازار . برشی صورولورسا همان جواب ویریر .

حلواجی

لوحه

حاجی حالا قدح حرارت حیوان

رحمت ملیح ملاحت حسن

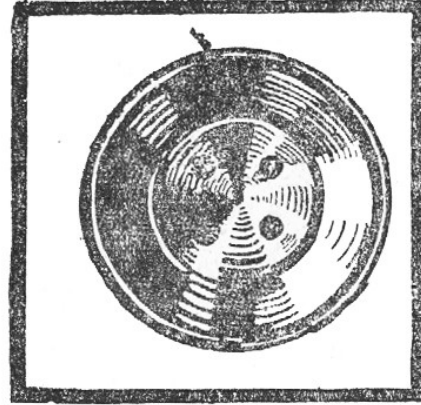
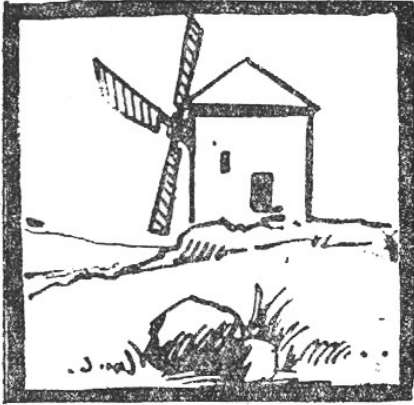
ہیدر ایدہ ایسہ کورہہ محنت ایدہ جہانہ ویریرہ .

مسابی نمیز اولدیک یوزی آو اولور .

حامد حیوانلرہ مرحمت ایدہر . حسن محبوب اولدی . حمدی

حالا باباسنہ حساب ویرمہدی . حکمت حیلہ کار دگلدر .

محمود راحتدن محروم اولدی . حایدن گلن حویہ گیدہر .

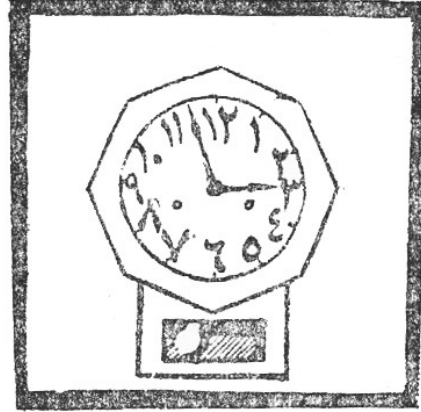
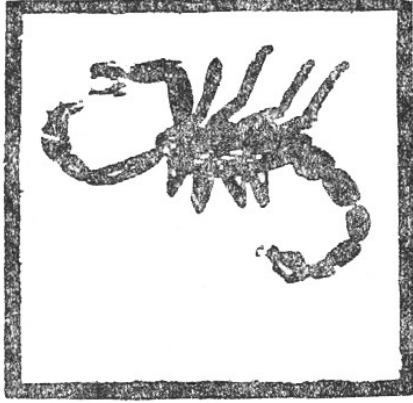
دو کمه ده کیرمن

دو کون اگری ایکنه اکه بك
او کوتمك اکیلمك او کره نمك دکنك

بو صو ده کیرمنی دکل ، یل ده کیرمنی دیر .

مادعت بازارده ایکنه ایلیک آلمه .

اوله زمان ده کیرمن بوغرای او کوئیور . بیکیت کوزبئی
بوداقده صاقیناز . بو آقشام بك بابام ابرکن کلدی .
یاظومك دوکمه سی قویدی . بو دکنك دوغور دکل ، اکیرمه . غیبتده
او کونمك هماده شرقی سوبله مکه بکزه . پرشبه کونی دوکونه کیده جهکم .

عقرب

ساعت

عادی عادل عارف عالی علم
جمعه قلعه عقل سعید طمع

عار انسان ، بون هیوانه یاقبیر .
عجبمی هایرون بو قادر اوچار .

فونونجی مجیم بفلوای عبیه عقل اوکونهزی . عسکدک صنفندک
اک عالیبیر . مسعود اولوی ایچون علم لوزمه . علی جون
اطاعتنی بر چر هر قدر . عاطف غنیفه نك قار ده شیدر .
مکتیدر جمه کونی نعطیدر . زراعت سعادت و برده صنفندر .

طورپ

قورد

درس درد فرق خلق
چيفت مسك كورك راست

تورك آرموده كبي يكييت بر ماستدر . تيلكي
تيلكيبلكني بيلد بر خجيه قادار پوست آلدنه كيدور .

كل مسك كبي توقار . قورد داغده كزور . چاسر بازارده
بر چيفت چوراب آلدی . مارت آينده دودت كونه قار باغدی .
جهانده دودس بو قدر . زنگينك ماليله زوكوت اكلدني .
چوكونه دودت درسي دار . علي كورك آلدی . چوي پارا خراج ابدی .

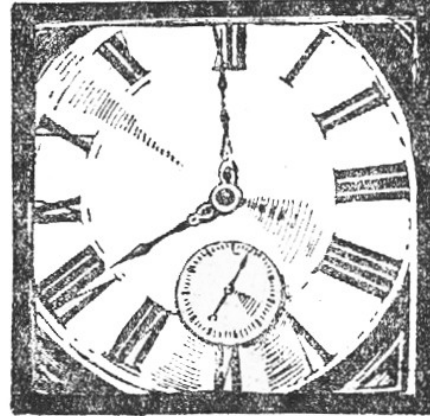

تیلکی

آرسلان

آرسلان تیلکی

آرسلان تیلکی قارده شه برگولك كزارنده راست
 گلدی . سن بوتون حیوانلری آلدایرمشك ،
 دور هله بن ده سنی ییه یم ده اوکرهن ، دیدی .
 تیلکی پك اعلا آما شوراده کی حیوان سزه راحت
 بیندیرمیه جك اولا اونك حقندن گلمه لیسكز ، دیدی و صویك
 ایچنده کی آرسلانك گولگه سنی گوستردی . آرسلان
 گولگه نی کندی گبی بر حیوان صاندی اونى اولدورمك
 نایچون صویه آتلا نیجه تیلکی قارده شه ینه قورتولدی .

اثواب

ثانیه

ثبات ثابت ثانی میراث ثروت
ثلث مثال عثمان مثلا اثبات

ثانیه مثال سوپله دی . ثابت اثوابی کیرله تدی . ایشنده ثبات ایدهن
قازانیر . بابا میراثی چابوق بیتهر . انسان ثروتی کندی قازانمالیدر .
ثبات ایله هر شیء آلدی ایدیلیر . دونیاده ائک ائی ثروت عم
ثروتیدر . عثمان ثباتلی بر چو جوقدر . بر دقیقه آلمش ثانیه دره .

ثبت یازی یازیلرک آنا سیدر
ثابت افسندی یازیلرینی ثبت یازی ایدر بازار

قوشلار

قوشلار اوچار ،

بن قوشارم ؟

اونلرڭ قانادى وار ،

بنمده قوللرم .

قوشلار قانادىنى چىرپار

بنده قولمى ساللارم ...

اوچك قوشلار ، اوچك قوشلار ؛

هېڭزله يارىشم وار .

اوجدى قوشلار

بنده قوشدم

قوشدم يارى يوله قادار

تا توكمه بر اوچوروم

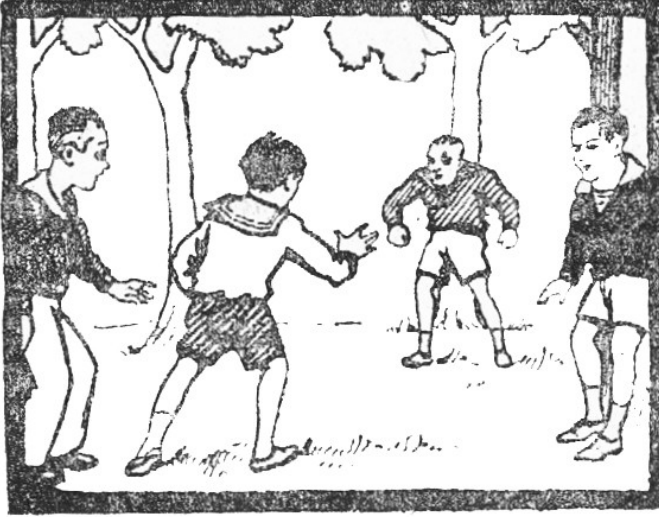
چىقدى ، اورده قالدىم ناچار ،

يووو ، چكهمم تويله قوروم

اىسترسه گز هايدى تكرار

ياريشيرز ... اوچك قوشلار .

نورنىي فكت

مکتبک ذوقی

ذکی ذهنی ذکائی ذخیره دم
أذان اذن مأذون ذوق لذت

ذکی چوققلر درسیرینه چالیشیرلر ، نبل چوققلر چالیشمقدن نه ذوق
دویار نه ده لذت . ذکی أفندی بو هافتا اذنسز قالدی . ذکائی مکتب
مدیرینه اذن تذکره سی گتیردی . ذهنی بوگون مأذون گیده جکدی
گیتدیمی ؟ .. ترییه لی چوققلر آرقاداشلرینی ذم ایتمز . چالیشقان
کویلونک آنباری ذخیره دولو اولور . چالیشتی چوق ذوقلیدر .

مؤذه ذکی أفندی اذانی او قودی .
ذهنی مؤذه ذکی أفدینک او غلور .

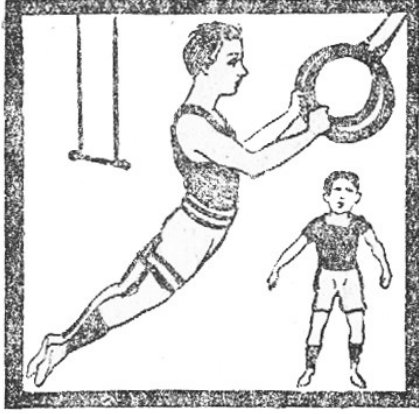

پایانیه‌لر

یایر اقلیری قیوبر قیوبر ؟
 اوده آبری بر کوزللاک .
 بوی بوی، بوبونه ایب اینجه چاک ؟
 هم کوزول هم ده نازلیمه
 کلیم بوزلو پایانیه‌لر ،
 آلتین کوزلو پایانیه‌لر .
 روزگار آس : لاه اویانه ،
 لاه بو یانه ، هب براب ،
 زالفه دالفه ایکیلیملر ؟
 فرج دوبرلر انسانه
 کولر بوزلو پایانیه‌لر ،
 آلتین کوزلو پایانیه‌لر .

نورثیه فکرته

بهار اولسونده سیر ابدک
 ناصل سوسلر پاییرلری ،
 زمد کیمی پاییرلری
 بوزه کولن ر نازنین
 کلیم بوزلو پایانیه‌لر ،
 آلتونه کوزلو پایانیه‌لر .
 تاه لارده هر شه کیمده
 حشاری ، نورونجی ، یغیه ، مور ،
 بر جون دلبر چیمک اولور ؟
 بنجه دلبرور هیسمنه
 کولر بوزلو پایانیه‌لر ،
 آلتین کوزلو پایانیه‌لر .

اژدرها ژيمناستيك

ره ژى ژاپون ژاپونيا ژاندارما
نژاد ژاله مژده مژگان

ژاله ژيمناستيك درسنى پك سهوهر . مژگان نژاد
بگه مژده ويردى . اژدرهادن هرکس قورقار . ژاپونلر
کوچوك فقط چوق چاليشقان انسانلردر . ره ژى توتون سانار .

رژى فابريقه نك اوکنده ژاندارما وار .
نژاد ژاپونيايه سياحت اتمك ايمه يور .

كدیم

آڭ چوق سهووب اوینادینی

بر گون خانننه مك تینی

دوشوب آیاغنه باتمش

هم ده اییجه قاناتمش .

— زاواللی یاراماز کدیم ،

آرتق اوصولان ، نه می دیدم .

بنم کدیم اوصولو دورماز .

فقط اولسه بوروشدورماز

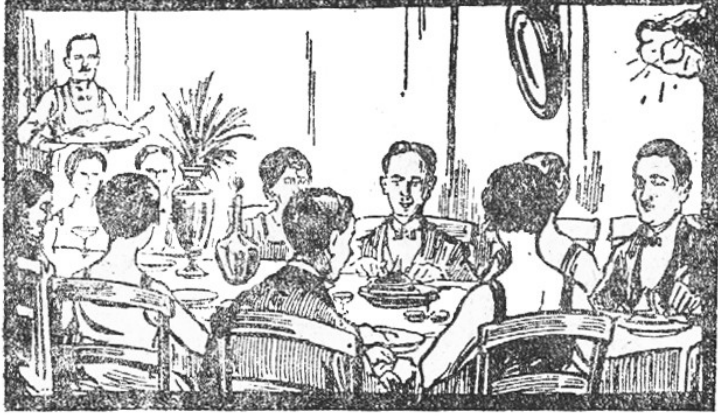
میندهر اوستنده اورتوی .

قار گیبی بم بیاض تویی

قدیفه دن یوموشاقدو .

یاماقارا یاقوشاقدر .

خاله نغری

ضيافت

ضعيف ضرر رمضان پيامه راضي
 حاضرلى ضابط ضيا رضا رضوانه

رضا ضعيف بر چوچوقدر . رمضانده اوروج طوتىق
 ابستهدى . باباسى ضيا بك راضي اولمادى . سن ضعيفسك
 سوگرا ضرر گورورسك ديدى . رضا يالكز برگون اوروج
 طوتدى . باباسى اوگما بر رمضان ضيافتى ووردى .

رضوانه بك قاضى حضرتبريه بر ضيافت ووردى . قاضى
 حضرتبرى ضيافته نهد بلك پيدىكى ايچين ضرر كوردى .
 ضرر ك نه سنده درنولسه لارده . ضابطه پيامه اليه
 كيندبدر . فيضى افندى درسى هون زور حاضرلار .

ظفر

کاظم ظرف واعظ ظریف ظلم
انتظام نظمى وظیفه حافظ ناظم

کاظم مکتوبى یازدى ، ظرفه قويدى . جفیظه خانم ایله پوسته خانیه
گوندردى . واعظ أفندی وعظ ایتدی . مظفر خانم انتظامی
پک سه وهر . نظمناک الیسه سی حفظی أفندیدن صاتون آندی .
ظلم ایله دنیا آلت اوست اولور . بوبنا بر آی ظرفنده یاپیلدی .

ناظم أفندینک اوی غایت ظریفدر .
نظمى وظیفه سنی یازدی ، انتظار ادر یور .

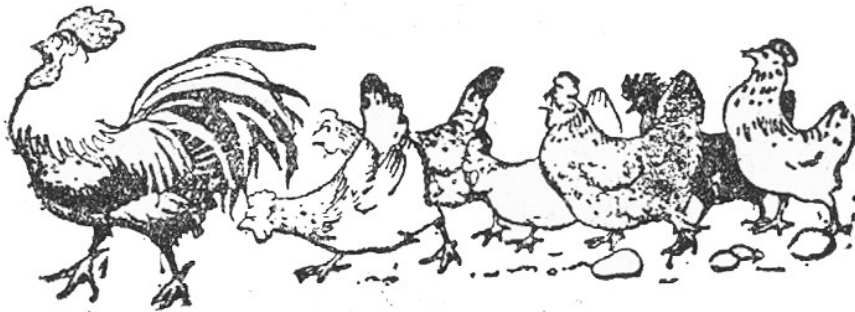
طوپاچ

گوزەل طوپاچ دون ، دورما ،
 ھېچ يورولوب اوطورما ،
 سنك ايشك چالشمق
 يوقسە يرسك ھې داياق .
 طوپاچ دونەر دوز یرده ،
 چنلرده ، سرمرده ،
 لا کین بعضی نازلانیر ،
 قامچی بی بیر ، خیزلانیر .

محمد نواز

مسئله مأمور فائده دائره سؤال غائب فؤاد رجائی ندائی سزائی

- یو کتاب پک فائده لیدر . ندائی آفندی قلمنی غائب ایتدی .
 مسئلهینی اوگره ندیم . فؤاد آفندی بر رويا گورمش .
 هوا بولوظلی اولدیغندن یاغفور یاغاجغنی مأمول ایدهرم .
 نائل بگدن رجائی بگی صوردم ، دائره یه گلیمه مش .
 هر دائره ده بر یوق مأمورله واردرک ایالبشیرلرله فائده لی اولورلر .
 پاراماز فؤاد بلحمربکی سوزاقاندره غائب اولدی . قورقورلی رژیبا کورمکنده
 اوبانیو درسی خیرلیدر . دایورک طائفه سی درستی بایلمدی :

پایتمون صوکر او یونه

ددرلرندن یورولونجه چوجوقلر
آرتق او یونه باشلار .

وظیفه لر هپ بیتتجه اوینامق
چوجوقلره بو بر حق ،
اوینامقه وجوده قوت گلیر ؛
روحمزده شنله نیر .

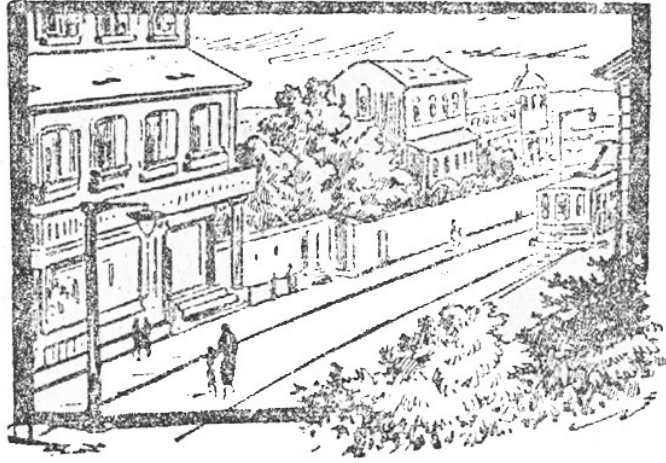
فقط تنبل ، مسکین اولان چوجونغا
حق یوقدر او یونه :

یورولمادن اولمق دنیا ده ممنون
قسمت اولماز انسا نه .

چالیشمادن بر صو بیله ایچیلمز
أ کیلمه دن بیچیلمز .

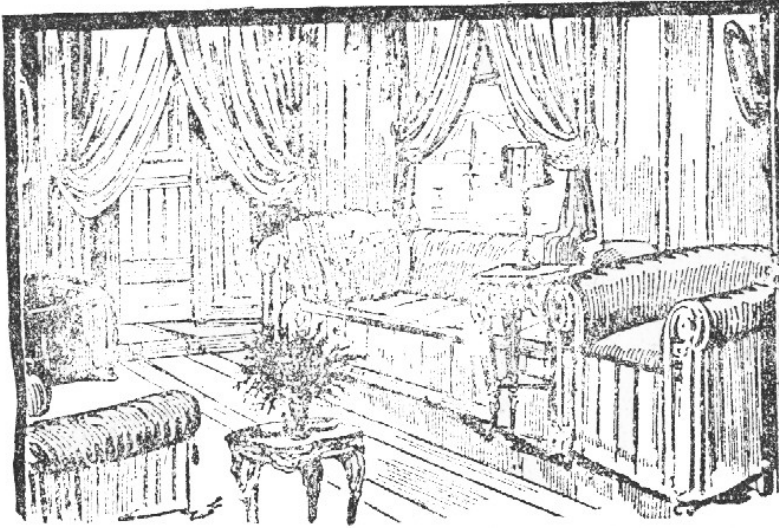
ابراهیم ، مهرداد الدین

جاده

ماده حدت دقت قوت رسام
معلم مکرم مقدس ترقی طیاره

وطن مقدسدر . ترقی چالیشمقله اولور . معلم بك درسه
گیردی . حدتله قالقان ضروله اوطورور . ایشیکزده
موفقیت تمنی ایدهرم . مکرم خانم غایت کباردر .
منور خانم مقدس خانمک همشیرهسیدر . طیاره محاربهلرده
چوق لازم اولیور . جمال یوک طاشیر . رسام رسم یاپار .
خطاط گوزهل یازی یازار . بوجاده گنیشدر . هر ایشده
اولا تشکر ایتملی ، صوکره یاپمالیدر . صراف پارا بوزار .

بو اودایی بکندیکنی لطفاً سویدیکز

- تربیه‌لی چوجوقلر باشقه‌سندن بر شی ایتهرکن لطفاً دیرلر .
- بمضاً اقریبایی زیارت ایتکی اونوتما مالیدر .
- وظیفه‌می قسماً یازدم آما معلم بک ممنوناً قبول ایتدی .
- احمد اُفندی جداً چالیشقاندیر . دائماً ذهنناً حساب یاپار .
- علی بارداغی قصداً قیرمادی . ذاتاً یاراماز دکیلدر .
- وجداناً مستریح اولوق ، مسعوداً یاشامق ایچین چالیشمالی .
- عثمان یارامازلغنه بناء جزا گوردی . جداً لایقیدی .

ألفبا حرفلری

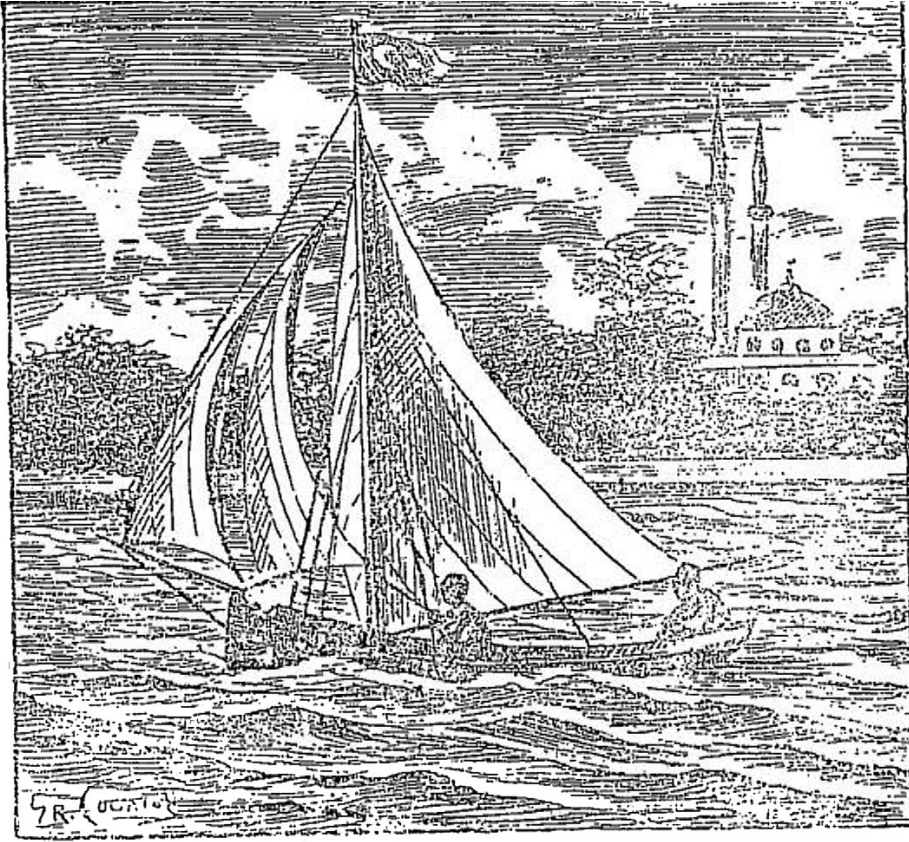
تور بجهده اوتوز اوچ حرف وارد . اونلرده شونلردر :

ا	ب	پ	ت	ث
ج	چ	ح	خ	د
ذ	ر	ز	ژ	س
ش	ص	ض	ط	ظ
ع	غ	ف	ق	ك
ك	ڭ	ل	م	ن
و	ه	ي		

الفبا حرفزاری

فهرجده ادنوز ادج حرف دارد. ادنبرده موندده :

ا	ب	پ	ت	ث
ج	چ	ح	خ	د
ذ	ر	ز	ژ	س
ص	ص	ض	ط	ظ
ع	غ	ف	ق	ك
ك	ك	ل	م	ن
و	ه	ی		

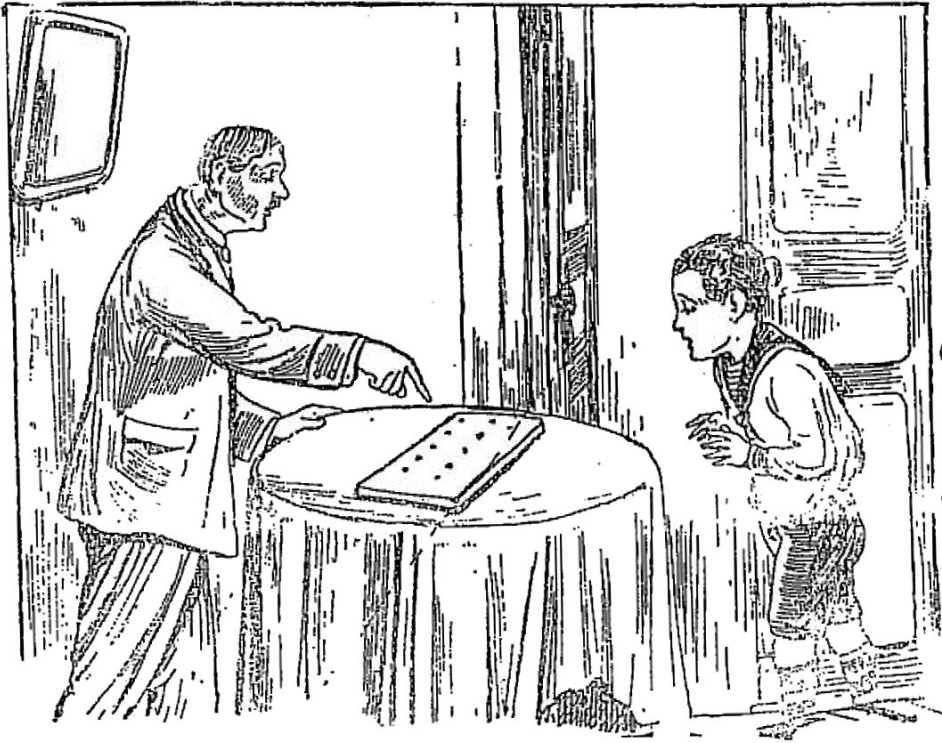

كوچوك گمى

كوچوك گمى اَنگىنلارده،
 بر مارتى يە بگزه يورساڭ!
 قوغو گىيى ، دگىزلرده ،
 نازلى نازلى گزىيورساڭ.
 كوچوك گمى ، كوچوك گمى
 بن دە سگدا يىنە يم مى ؟
 گوزەل گمى ، جىجى گمى ...

احمدجواد

كوچوك گمى ، پوپايلىكن ،
 وطنمە ، گىدە رايىسەڭ ..
 سلام سويلە داغلىنە ،
 سلام سويلە باغلىنە ..
 كوچوك گمى ، كوچوك گمى
 بر از بنى گزديرا مى ؟
 كوچوك گمى ، جىجى گمى ..

تاختادہ کی پیونک برلری

آرا صیرا یار امازلق یا یاہہ بہ چوہوق واری . باباسی بہ کونہ
دبری کہ :

— اور غلم سنک ایچین بہ قارا تاختا یا پیدردم . بوندہ صوکر
نہ زمانہ بہ یار امازلق یا یارسک ہونک اوستہ بہ پیوری چاقا جفیم .
چوہوق ہر یار امازلق یا پیدر قجہ باباسی تاختا بہ پیوری چاقدی .
بہ قاج آی صوکر تاختا پیوریلرلہ دولدی . چوہوق ہونلری کوردکچہ
چوق کدرلندی .

— آمانہ بابا جفیم پیوریلری سو کہ طم دبری .

باباسى — اوغلم بوندن سوڭرا ائىلك يامايە چاليش .
ھەر ائىلك ياپدقجە بر چيوى چيقاراجغم ديدى .
بر قاچ آى سوڭرا ھىچ چيوى قالمادى . چوجوق
سەوينجە باباسنە قوشدى ؛ قورولارق ديدى كە :
— بابا ، تاختادە ھىچ بر چيوى قالمادى .
باباسى اوغلىنىڭ ائىلىنى توتدى ؛ تاختانىڭ يانە كوتورى .
چيويلىك چىقىدىغى يىرلى كوسترەك :
— اوت اوغلم چيوى چىقىدى ، فقط باق اونلر كىرى
دورويور ! ديدى .

بو حكاية دن نه آ كلابىكز سە تىكرار ايدىكز .
باباسى : «چيويلىر چىقىدى . فقط يىرلى دورويور ، دىمكەنە آ كلاتمق ايتە يور .»

بر داملا صویک مطیه سی

باقیگز ؛ سزه بر داملا صویک حکایه سنی آ کلاتایم :
دون آقشام یمکدن صوگرا ایدی ؟ هرکس صوفرادن قالمش
بنده کندی کندی بر دوشونجهیه دالمشدم . قولانمه خفیف برس .
گندی ! دیکله دم . یانمه کیمسه یوقدی . بو سسک نره دن گلدیگنی
آ کلامق ایستدم . ئوگمه دوران بارداغه گوزم ایلیشدی .
بارداغک تا کنارینه ایندشمش بر داملا صو ، لامبانک خفیف
ضیاسی آلتده گوله رک بگا :

— دوشونه ؛ سکا یاشمدن گچنلی آ کلاتایمده اگلن . . .
دیدى ، سهویندم . باشلادی :

— آیلهجه اول بر قوجامان دگیزک بیاض کویوکلو دالغاری .
آردسنده ایدم . بعضاً گونشک پارلاق ایشیقلری آلتده گولر ، بعضاً
روزگارلرک شدتلی چیغلقاریله تیرهردم . برگون بر فیرینا قوپدی . .
گمیلر ، صاندالار یاندى . صیقی برروزگار ، بویوک بردالغا ایله برابر
ینی ساحلک طاشلرینه آتدی .

اوراده بوتون گون قالم ، گیجه یاغان یاغمورلر نی آلوب بر
درهیه گوتوردیلر . دره ننگ صاف صولریله بر گوله دوشدم ؟ اوراده
برقاچ گون قالم . . . آراصیرا دولاشیدور ، یرینی دگیشدیر یوردم .
بر بهار صباحی ایدی . گولک سازلی بر کنارینه زیاده جه یاقلاشمشدم .
ئوگله یه دوغرو حرارت زیاده لشدی . گونش قیزغین ضیالرینی اوستمز .

۲

ياغدير يوردى : بر آراق گولك كنارينه صوايچمك ويقانمق ايچين
بر قاچ گوزل قوش گلدى . بونلرڭ آراسنده بر بيض گووه رجين
واردى . صويك بر كنارينه گيردى . ايسكى قانادلرني چيرپاركنى
قارايه آتدى . بر ساعت صوگرا ايدى ؛ گونشك حرارتلى برايشيغله
هوايه دوغرو چكىلديگمى حس ايتدم . كوچوك ، بيض بر بولوته
قاريشدم . روزكارلرڭ ئوكنده ، ماوى سهار ايچنده كونلرجه دولاشدم .
بر صباح ، هوا سزىنلشدى . ايچنده بولونديتم . بولوتك آريمه يه ،
ياغمور اولمايه باشلادىغنى كوردم . بىن ده يره دوغرواينىوردم ؛ بر منجه
دوشدم . اوچ گون صوگرا بى اورادن آلديلر ، بر فيچى يه قويديلر ..
سزڭ اوه گلدم . اولا كوپه ، صوگرا صوراحى يه ، داها صوگرا ده بوبارداغه
گيزدم . باقالم بوزادن نزمه يه گيده جگم ؟ ... ديدى ..
بى ، بو ميني ميني داملانك حكايه سى منون ايتشى ..

صوك بهار

ياز آقشاملرى بيتدى ،	تاصيل اوچدى گوزل ياز ،
شيريلدايان بيكارلر	خبر ويزمه دن بهار ؟
نه يه حزنله آغلار ؟	دوقوز آي صوگرا آنجاق
سوگودلر بوينى نو كوك .	اوزه قاووشاجق ! ..
چيچكلر نه يه دو كوك ؟	قوشلر قاچدى اوزاغه ...
زده گولوشن قوشلر ؟	عجا هانگى داغه ،
آه ... گلدى صوگرا بهار ؟ ..	هانگى بلده يه گيتدى ؟

(بزم قرائت) — ايكنجى صنف ۲

فینىرئى قوردى

كوچوك احمد بىرگون آنەسنىڭ وىردىكى فیندىقلارە اوینا يوردى .
بونلردن باغچەلەر ، اولر ، اوچاقلر ياپپور ؛ نشان تەلىملرى ايله
اوغراشي يوردى . يانئە كى كوچوك كدىسى مینەدە سىر ایدی يوردى .
كوچوك احمد بو او يونلرى بىتىردى . كندى كندىسنە :

— آرتىق فیندىقلردن كندىمە ضیافت چكەمەلىم . دیدى . فیندىقلرى
برر برر قىرمايه باشلادى . فیندىقلر چوق لذتلى ایدی . فیندىقلردن
برتانه سنى قىردىغى زمان دىگرلردن يالکىز فیندىق چىقىدىغى حالده بونده
باشقا برشى دە گوردى . بو شى جانلى ایدی . فیندىغىك اوزەرنده
قىور يىليور ؛ عادتا احمدە :

— بى يووامدن نەيه چىقاردىك ! گىيى شكائتدە بولون يوردى .
بو ، بياض ، شىشمان رىفیندىق قوردى ایدی .
احمد بونى گورنجه شاشىردى . اوزەرنده هىچ دىلك بولونمايان
فیندىغە بو قوردىك نرەدن كىردىگىنى آراشدىردىسەدە بر تورلو عقل
اىردىرەمەدى . همن فیندىقلە برابر آنەسنە قوشدى .
— آنەجگم صاعلام گورولن برىفیندىغىك اىچنە بو قورد نرەدن
گىرە بىلەش ؛ لطفأ بىكا آ گلاتىرمىسكىز ؛ دىيە صوردى .
آنەسى دیدى كە :

— اوغنىم ، بو قورد فیندىغىك اىچنە قابوقلوايكن گىرمش دىگىلدر .

بيليرسك كه آغاجلر يمش و يرمەدن اول چيچك آچارلر ، بو چيچكلرك
رنكلى يوراقلىرى دو كولور . داله بيتيشيك اولان شيشكىنجه يرلى
آغاجك اوزه رننه قالير . ياواش ياواش بويور . نهايت يمش حالنده
كاله ارنجه قوپاريلير . ايسته داها يمشلر چيچك حالنده ايكن بو
چيچكلرك اورتاسنده كى بالى ائمك ايچين كله بكار ، آريلر چيچكلرك
اوزه رينه قونارلر ، خورطوملرني چيچكك صوة رق بالى امرلر . بعضيلرى
بو ائنده چيچكك يومورتاده بيراقيز . ايسته بويومورتا چيچكك برابر
بويور . نهايت قورد حالنه گلير . طييعى اوراده كنديسنى بسله مك
ايچين ميوه يي كيرمه دن باشقا چاره سى يوقدر .

دېمك كه سنك شيمدى صاغلام گوردېنگ فينديقه كى قورد ،
فينديغك ايچه ريسنه قابونى دلهرك گيرمش دگيل ، داها چيچكك ايكن
آرى ويا كله بكارك بيراقدىنى يومورتادن حاصل اولمشدر .
ايسته يالكيز فينديقه كى دگيل بوتون يمشلرده گوردېنگ قوردلر
هپ چيچك حالنده ايكن بو بوجكلرك بيراقدقلىرى يومورتالردن
ايله رى گيور .

انسانلرده كورولون فنا ماللرده ، طييعى بونك كېي داها يوهوون
ايكن ييرا اشدقلىرى فوييلردر كه بقرولر كند بيلرندره آريلماز ، انلرى
ب قورد كېي كيرر ، دوردرلر .
نعيمه خالده

« قاپات گوزيكي نينه » نك مطايى

« قاپات گوزيكي نينه » آقشاملىرى نەزمان چوجوقلر اوصالوجە ماسانك اطرافنە طوپلانمش اولورسە اوزمان گلير. مردیوه نلری هیچ کورلتو یانمادن خفیفجه چیقار. قاپی یی یاواشجه آچار. بویوک براوستالقله چوجوقلرک گوزلرینه بر آووج اینجه قوم سریر. چوجوقلر در حال اویورلر. « قاپات گوزيكي نينه » آیقلرینک اوجنە باصارق گلیر و دائماً آندە طوئدیغی دکنکه چوجوقلری اوقشار، ئوپر. آرتیق اونارده درین براویقویه دالمش اولورلر.

« قاپات گوزيكي نينه » چوجوقلری چوق سەودیگنبدن اونلره هیچ فنالغی دو قونماز. بالعکس دائماً ایملک ایدەر. گوندوز اوصلو اوتورانلره، آنهسنه اذیت ایتمینلره کیجه لری دائماً گوزله و طاتلی رؤیالر گوستیرر. او، هر وقت چوجوقلرک اوصلو اولدقلرینی ایستر. بونک ایچین ده اونلره گوروشه جگی زمان دائماً اویوتور. چونکه چوجوقلرک آك اوصول زمانلری اویودقلری زماندر.

چوجوقلر گوزه لجه اویقویه دالدقلری وقت « قاپات گوزيكي نينه » یاتاغک بر کوشه سنه اوتورور. اوخ. اونە قادار سوسلنمشدر. رنگی ماوی عکسلر یان ایپکلی اثوابی کندیسنه نه قادار یاراشیر. . . .

« قاپات گوزيكي نينه » اوندن چیقارکن آیاغنه آلتی چوخالی ترلکلرینی گیهر. ایکی قولتوغنه ایکی شمسیه آلیر. بونلردن بریسی

گوزەل رەسىملەرە سۆسەنمىشدر كە بۇنى سەۋىيىلى و اوصولو چوجوقلر ك
 اوستنە آچار . بوچوجوقلر صباحە قادار گوزەل رۇيالر گورورلر .
 ديگر شمسىە ايسە سىياھدر . بۇنى ياراماز و خويسز چوجوقلر ك
 اوستنە آچار . بونلردە هيچ رۇيا گورمەدن اويورلر . صباحلايىن
 قالقنچە چاي باشندە آنەلر ينە آگلاناچق هيچ بر حكاىەلر ي بولونماز .
 باقىك . . . بر گون « قاپات گوزيكي نينه » كوچوك « فرحان » نەلر
 گوستردى . . .

« قاپات گوزيكي نينه » فرحانە ديدى كە : — ديكلە ، فقط صاقين
 قورقا . بن سكا غايت كوچوك بر فاره گوستردجكم . — حقيقە نينه
 آلدە طوتديغى ميني ميني سەۋىيلى بر فاره يى گوستردى . — بو ، سنى بر
 دوكونە دعوت اتمە يە گلدى . بو گىجە ايكي فينديق فاره سى اولە نە جكدرد .
 دوگون سنك اودا كك نچە رەسى آلدە اولاجغىدن هپسى دوگوندە .
 سنك دە بولونماكي ايستەمشلر . بو فاره يى دە سنى دعوت ايچين
 گوندە رمشلر .

فرحان ديدى كە :

— فقط اوقادار كوچوك دليكدن بن ناصيل گيرە بيليرم ؟ .

نينە جواب ويردى :

— سن هپسى بكا يىراق . بن سنى اورادن گچيرتەجك قادار
 كوچولتورم . . . صوگرا ، آلدە كي سحرلى دگنكلە فرحانە دو قوندى . اوده .
 ياواش ياواش كوچولمە يە باشلادى . نهايت پارماق قادار اولدى ، قالدى .
 — هايدى باقالم . انسان دوگون وسائره گيى يرلرە سوسلو
 اولارق گيدە رسە بك ياقيشير . ايشتە سنك دە طاش بىكلر ك وار .

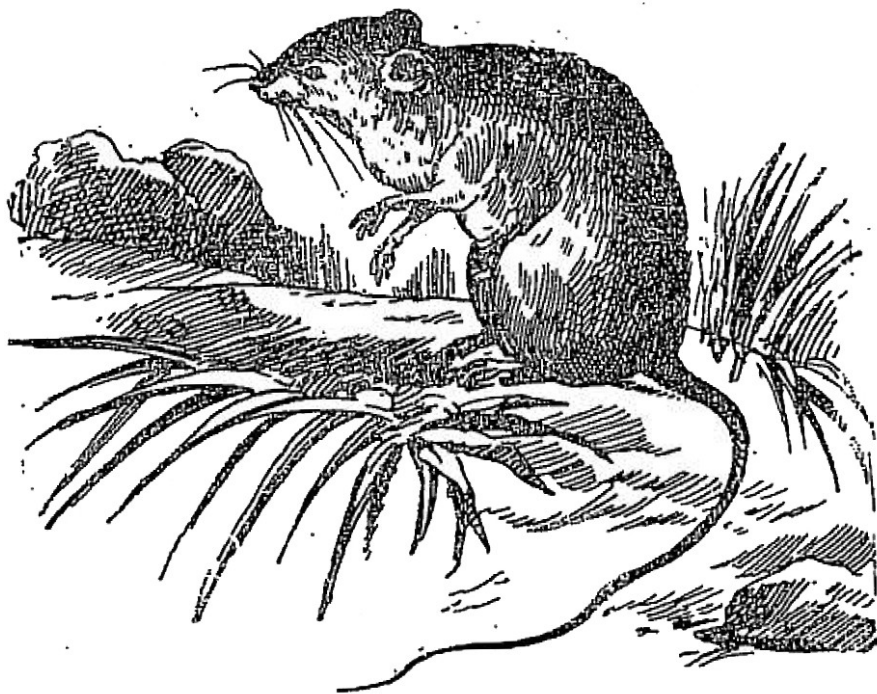
بريسنڭ اٰلبىسەسنى آلدە گى ! . . .
فرخان طباش بېكەرنىڭ اٰلبىسەسنى آلارنى كىدى . باشقا
باشنە كىچىردى وېك ياقىشىقلى مېنى مېنى برخان قىز اولدى .
فېندىق فارەسى فرخانە دىدى كە :

— أفندىم لطفاً زحمت ايدەرك والدە كزك يوكسوگى ايچنە
اوتورورمىسكز ؟ بن سزى دوگون اوينە قادار طاشياچم .
فرخان ھمن جواب وىرەرك :

— ناصىل كوچوك فارە خانم بوزحمتە قاتلاناچمىسكز ؟ دىدى .
فقط آرتىق چوق اصرار اىتمەدى . يوكسوگك ايچنە كىردى . فېندىق
فارەسى دە كىندىسى چكە چكە دوگون يىنە قادار گوتوردى . برطاقىم
گېرىنتىلى ، دولامباچلى يىلردن دولاشدقن سوكر اصل سالونە كىدىلر .
صاغ طرفدە بوتون فارە خانملر طويلاشمس عادتا بربرلرىنك دوروشىلە ،
كىنىشىلە آلاى اىدىيورەش كېي فىص قوص ايدوب دورويورلردى .
صول طرفدە ايسە فارە أفندىلر صيرالاشمىس آلاىلە بىقلىرىنى
قارىشىدرييورلردى .

سالونك اورتاسىندە ، برپەنىر پارچاسى اوزدرىنە چىقمىش كىلن
وگوو كى بولونىيور ؟ مەمادىا بربرلرىنى قوجا قلايوب قوقلاشىيورلردى .
بر طرفدە دعوتلىلر ياواش ياواش اقىن اىدىيورلردى . قالابالق
اوقادار چوغالدى كە ھر كس صىقەيشا صىقىش بار بىنك آياغە باصىيوردى .
دوگون اوينك ھر طرفى صوجوق ياغىلە اوغولمىش اولدىغىنن دعوتلىلرە
ياپىلانك بويوك اكرام بونك قوقوسى ايدى . بو صيرادە اوغلان
اوينك ھىدەسى ميدانە چىقارىلدى . بو ، بر فارەنك دىشىلە اوزەرىنە

گۈلۈن ۋ گۈۋەگىنەك اسملىرىنىڭ ايلەك خىرقلرىنى يازدىغى نوخودتانهسى
 ايدى؛ هر كس بومهارته شاشدىلر .
 اڭ اختيار فاره لربيله بونك برمئلى گورمه دكلرىنى اعتراف ايتدىلر .
 دوگون هر شىئيله مكمل اولدى . بونى بوتون دعوتلىلر تصدبق ايتدىلر .

فرحانده بو فكرده ايدى . براز صوگراهر كس داغىلير كزىكى گۈلۈن
 ۋ گۈۋەگى فرحانك يانسه گنهر ك كنديسنه تشكر ايتدىلر . اوده نازكانه
 جواب وىردى . اونلره خىرلى كچىنمه لرتمنى ايتدى . آرتىق ياپىلاجق
 ايش قالمادىغىن ممنوناً گرى دوندى؛ ياتاغنه گىردى؛ اويقوسنه دوام ايتدى .

ايضاح ايدىلەجك كەلەر : اوصول - خفيفجه - ارستاقى - درحال - عكس -
 شمسىه - خرىسز - دعوت - سحرلى - زحمت - صالون - نازكانه - ممنوناً .

روزگار

برنی گیبی گوزهل سسی ،
کیم او فله یور بونفسی ؟
چنلرده اویناشارق
آغاچلرده سویله نیور ؛
دیرکن بزه یا قلاشارق
صاچیزله آگنله نیور .

گوک یوزینک بریرندن
قوجاق قوجاق چیچک گیبی ،
یوموشاجق ، گورونمهین
دالفا دالفا ایپک گیبی ،
دوکوله رک بزى اوقشار ،
یازین ، نه خوش ، سرین روزگار !

ابراھیم عروالمین

صوک بهار

قویو یشیل گولارده
 آچان شفاف چیچکلر ،
 لوتوس ویا نیلوفر ،
 هپسی دوشمش بودرده:

موسمک صوک دهنی
 سوروکله یورکن روزگار
 بهارک ماتنی
 حس ایدوب سولویورلر .

علی محتار

وزنی

ملی عروض ایله در . وزنی ۳ + ۴ در .

قویو یشیل + گولارده

۳

۴

تمرین ۲۹ — سزده دیگر مصرعلرینی قسملره آیریکنز .

عربی و فارسی کلمه لره آهنگک تأییری

درسی تکشیف ایچون :

دوقوزنجی هفته

- مدیر بک محمدله کماله جزا و بردی .
- زمانه زمانه جزاده لازمده .
- منیر قیامتتی اعتراف ایتدی .
- ضعیف و فقیر کیمسه لک قلبنی قیرمایکنز .

ایضاح :

(مدیر) کلمه سنی ناصیل تلفظ ایدهرز ؟ ایکنجی جهانک (ی) سنی
ضمه ایله او قویورز ، (ی) حرف مد اولدینی حالدده چکمه یورز . دیمک که ،
بزم تورکجه سنک آهنگی بو کلمه به گچمشدر . تورکجه ده ضمه لردن سوکرا
گلن (ی) لی لاحقهلری ضمه ایله او قوردق ، ده گیلمی ؟ (مدیر) کلمه سنک
(دیر) مجاسی بو قاعده نك حکمنه تابع قالمش ، دیمکدر . بونک گبی دها
بعضی عربی کلمه لر تورکجه نك آهنگنه تابع اولشلردر . آرقاداشکنز (منیر) ک
اسمی ده بویله او قونور . (محمد) کلمه سنه باقیکنز ، ایکنجی مجاسی اولان
(مد) برنجی بی خفیفلشدیرمش ، (مهمد) اولمش . حال بوکه بو کلمه ،
اصلنده ، (محمد) در . نه چوق ده گیشمش ، ده گیلمی ؟ (کمال) اسمنه ده
دقت ایدیکز ، بونک ده حرف مدی حکمسز قالمش ، (مال) مجاسی
چکیلیمه یور . فضله اولارق (ل) ده قالین اولمش ؛ عادتا ایکنجی مجا تورکجه

برجا اولمش ، بوکا علاوه اولونان لاحقه لر ، بوسوك مجايه تابع اولارق
قالين اوقونمده در . کاله ، کالدين ، گيبي . برده (لازم) کله سنه دقت
ايدیکز . هر نه قادار (لا) هجاسی (لایا) کله سنک (لا) سی گيبي قالين
اوقونمايورسده ايکنجی هجا ، برنجينک ألنی تأثيريله قالين اولمش ، قالين
کسره ايله اوقونويور . (زمان) کله سنی تلفظ ايدهرکن ايسه برنجی هجای
قالينلاشديرمايه مماليز ، چونکه ايکنجی هجا قاليندر . بوکله يه داخل اولان
بوتون لاحقه لرده قالين اوقونارق کله يی تورکجه لشديريور .

برده (اعتراف) کله سنه دقت ايدیکز ، (ع) قالين بر صامت
اولدینی حالده (اع) هجاسی ايجه اوقونويور ، طبقي (ائتلاف) کله سنک
برنجی هجاسی گيبي . بوراده تورکجه آهنکدن زياده عربجه وزنک تأثيری
گورولويور . (افتعال) وزننده کی کله لرك هپسنده برنجی و ايکنجی هجالر
خفيف اوقونويور ، ايکنجی هجا اولان (ت) برنجی يه تأثير ايدهرک اونی دائماً
ايجه اوقونويور . باقیکنز ، مثلاً ، (اقتصاد) کله سی ده بويله اوقونمازی ؟-
شيمدی برده (ضعيف ، فقير) کله لرينه باقیکنز ؛ بونلرک ايکنجی هجالرنده
(ع ، ق) صامتلی واردر ؛ بونلر قالين حرفلدر ، فقط قالين کسره
ايله اوقونمايورلر . بوراده عربجه وزنک تأثيرینی گورويورز ، بووزنده کی
کله لرك کسره لری هپ ايجه اوقونويور ؛ فقط حرف مدلی حکملرینی اجرا
ایته يور .

۴۱ — تورکجه يه مخصوص اولان تلفظ آهنگی بدرجه يه قادار
عربی و فارسی کله لرده حکمی اجرا ایتیکده در . بونک نتیجه سی
اولارق بوکله لرك تلفظنده بعضی قاعده لر جاری اولمده در .
چوق مستعمل کله لر :

۱) چوق مستعمل کله لرك چوغنده حرف مدلی وظیفه لرندن
ساقط اولارق ساده جه صائت مقامنده قاليرلر :

کتاب ، کباب ، کمال ، جمال ، بخار ، سعيد ، جميل ، جميله ،
فقير ، ضعيف ، مسکين ، آتش ؛ گيبي .

بونلرک بعضیلری تورکجه کله لر گيبي صائت ده آيليرلر :

بوستان ، قالبب ، دوکان ، سوقاق ، گیبی .
 فائده . — گوناہ ، دونیا ، بوخار ، قوماش کلملری وامثالی ده
 تورکجه لشدیریلکده ، گوندن گونہ مقداری چوغالمقده در .
 ۲) چوق مستعمل کلملرک بعضیلری تلفظ قاعده سنه تابع
 اولور :

۱ — مدیر ، منیر (اسم خاص) ، حسنی (اسم خاص) ،
 شکری (اسم خاص) ؛ بوگیب کلملرک ایکنجی هجاسی ، برنجی به
 تبعاً ، (ی) لی لاحقہ لی کلملرده اولدینی گیبی ، مضموم او قونور .
 ۲ — آخیر ، زیتین ، شفتالی ، زردالی (آخور ؛ زیتون ،
 شفتالو ، زردالودن) ؛ بو کلملرده (و) ، برنجی هانک فتحه سنه تبعاً
 (ی) به تبدیل ایشدر .

فائده . — تورکجه نیک اسکیدن بر هجاسی مضموم اولان
 برچوق کلملری صوکرادن بوضمه بی کسره به چه ویرمشلردر :
 آلتین ، فیرین ، اینجی ، فیرچا ؛ گیبی .

۳ — محمد ، هجه (هجا) ، صفت ، فقط ، خاستا (خسته) ،
 زمان ، لازم ، فایدا (فائده) ، زاواللی ؛ یو کلملرده قالین هجالی اینجه لره
 تبعاً اینجه لیش ، یاخود اینجه لر قالینلره تبعاً قالینلاشمشدر ؛ بعضیلرینک
 املاسی ده تورکجه لشدیریلشدر (خاستا ، هجه ، فایدا) .

۴۲ — وزنلرک تأثیری :

۱ — مکسور همزه ایله باشلایان وزنلرده کی کلملرک ایلك قسمی
 أصلا کسره بی قبول ایتمز ؛ بو کلملرده قالین صامتله حکمسز قالمقده در .
 اقبال ، احراق ، احتمال ، احتیاج ، اعتراف ، اعتبار ، استخباره ،
 استخدام ، استقبال ؛ گیبی .

۲ — (فاعل) وزننده کی کله لرك ايکنجی هجاسی قالین اُسره بی
بعضاً قبول ایدر بعضاً ایتمز .

قبول ایتمدیگنه دائر مثالر :

آخر ، باطل ، باصره ، کاظم ، لازم ؛ الخ . گیبی .

قبول ایتمدیگنه دائر مثالر :

عاقل ، باعث ، باقی ، باحث ، صاحب ؛ الخ . گیبی .

۳ — برنجی هجاسی مفتوح ، ایکنجی هجاسی ألفلی اولان کله لر
دخی بعضاً ، قالین صامته رغماً ، برنجی هجالریده قالین فتیحه آمازلر :
هلوا (حلوا) ، خیالت ؛ اطفال ، اطراف ؛ گیبی . خلق تلفظنده
بو کله لر داها چوقدر .

۴۳ — دیگر عربی و فارسی کلمه لر :

۴ — دیگر عربی و فارسی کله لرك هر هجاسی کندی صامته تابع
اولارق حرکه سی قالین ویا اینجه اوقونور .
آنجا ق شو خصوصیتلر واردر :

(۱) (و) حرف مدیله متحرک اولان هجالر دائماً ثقیل ضمه ایله
اوقونورلر : فنون (برنجی هجا خفیف ، ایکنجی هجا ، حرف مد سببیلله
ثقیل مقبوض ضمه ایله در) ؛ علوم (برنجی هجا (ع) سببیلله ، ایکنجی
هجا حرف مد سببیلله ثقیل مقبوض ضمه ایله در) .

(۲) (ی) حرف مدیله متحرک اولان هجالر دائماً خفیف کسره
ایله اوقونورلر : ضعیف ، فقیر ، سعید ، تحقیق ، تحصیل ، تصحیح ،
عقیده ، صحیفه ، حقیقت ؛ گیبی .

(۳) ثقیل کسره بی یالکیز (ق ، ص ، ط) حرفلریله (د) گیبی
اوقونان (ض) حرفی قبول ایدر ، دیگر حرفلر اینجه کسره آلابایلر .

- قالین کسره آلانلره دائر مثاللر :
- قوام ، قصاص ، قسم ، (ق ایله) ؛
- طب ، طلا ، طبقی ، طراز ؛ (ط ایله) ؛
- صنف ، صرفت ، صناعت (ص ایله) .
- قالین کسره یی قبول ایتمه ینلره دائر مثاللر :
- حکمت ، حکایه ، حمایه ، خلاف ، خلقت (ح ، خ) ایله ؛
- ضیا ، ضیافت (ز گیبی اوقونان ض ایله) ؛
- عناد ، عندی ، علم (ع ایله) ؛
- غیاب ، غدا (غ ایله) .
- ۴۴ — دیگر احوالده هجائر صامتترینک آهنگنه تابع اولور :
- بهتان ، پخته ، بران ، تمساح ، تراب ، خدعه ، خطبه ، درهم
- درایت ، دعا ، زلال ، رجوع ، رخسار ، صلح ، صعود ، صخور ،
- طیور ، الخ . گیبی .
- عربی و فارسی کلهلره گلن تورکجه لاحقهلر صوک هجایه تابع اولورلر :
- کتابدن ، کتابلرک ؛ علوم و فنونک ؛
- صفالی ، صحیفه لری ... گیبی .
- ۴۵ — بعضی توزکجه کلهلرک آهنگی بوزولمشدر :
- کستانه ، یلبازه ، کپازه ، آنتاری ، اینان ؛ گیبی .
- أجنبی کلهلرک آهنگسزلگی بونلرده سرایت ایتیش گیبی در . اساساً
- بعضیلری ده أجنبی در .

سؤاللر : چوق مسنعمل اولان عربی و فارسی کلهلر نه درجه یه قادر

تورکجه نك آهنگنه تابع اولویور ؟ عربی و زنلر هانکی موقعلرده آهنگه مانع

اولور ؟ عربی و فارسی کلهلرک تأثیری اولمشی در ؟ عربی و فارسی کلهلرده

كله بك

صباحكى طاتى روزگار
بودر پيگلى برأشى ،
وبا اوبادور قوشلارك
كويچوك مويلى قاردهشى .

ياصه ، بشيل ، مياه ، صارى
اوانچه جاك قاناتلى ؛
صنڧه برمنكشبه
آچار ايكلى شمشبه .

ابراهيم عطر والمدينى

آ نادولو قەدىنى

حرب اچىندە ھەيلىك باشىندە بىر قەدىن باردى . ساپىرى او دەۋىسىرىيور ، اينىكەرى او دوندورويور ، اودون طاتىيور ، اىكەك پىشىرىيور ، بىر دوڧويور ، تىزەكەرى او يوغورويور ، او قوروتويور ، بىرە بىرە بىرە بىرە (او يونجاق يىرنە اللرىنە توخومە قاچىش بىر قەدىن بىر دىڭى) چو جوقەرى او يىشىدىرىيوردى .

... اىرتەسى گون تىزە نىز ايلغىندە دوردى . ايندىلەر ، جىقەدىر ، تىكرار حركەت ايتىدۇ ؟ بىش اون دىقە سوڭرا بىر واويلا دوپولونجە ، بىجرە لىرە فوشدىق ، قەدىنلەر ھايقىرىشىيوردى . يىلد بىرە لىرنە سارىلىش يانلىق يوزلو بىر كۆمە كۆي قەدىنلەر ھەپ بىرەن تىزەنە دوغۇر او راندىيور ، باغىرىيوردى . گىنجەلەر ، دىگىنكەرك او جىنە طاقىلمىش سىپىلەر اچىندە آرقا بىجرە لىرە او زوم او زاندىلەر ، قارىپوز قاوون آتدىلەر .

بىر او زاقلاشىيوردىق ؟ ماوى وسىياھ يىلد بىرە لى قەدىنلەر قوللارنى آچىش ، تىزەنك آرقاسىندىن چىرىپىنىيور ، آغىزلىرى آچىق آڭكەيۇب قالقىيورلدى ؟ بومرو قىلرنى گۆگىلرەنە ووردىلەر ، آتىلدىلەر ، طوۋۇلرەنە اچىنە دو شىدىلەر . سوڭ بىر سىس ايتىدىم ، بىر قەدىن آلدن كىدەن چو جوغىنە ھايقىرىيوردى :

... آھ آنا جىغم !

بىر او زاقلاشىمىشدىق . قەدىنك سوڭ سوزى بىم دوپدىقلم اچىن

نه حقیقی بر شکل افاده اولدی . مملکتک خراب کویلری قارشیسنده
اوسوز دیلده بر نقرات اولمشدی . تکرار تکرار سویله یوردم :
آه آنا جغم!...

صمراه صمبینه

مکتوب

نمونہ : (برگنجی آدم آنادولونک بر طرفدن استانبولده کی
دوستلرندن برینه یازیور)

.....

بومکتوبمک صوگننده امضای گورور گورمن کیم بیلیر نه قادر
شاشیراجقسک؟ آرامزده کی اوزون سکوتی بیرتان سس محقق سگما
ضریب گله جک . سنگله یان یانه گچیردیگمز ایلاک گنجلاک زمانلرینی ،
اوزمانلرده او قوددیغمز کتابلری ، دوشوندیگمز شیلری ، قوردیغمز
خولیا لری ذهنده تکرار جانلاندیرمایه بیله طاقتم یوق ...
کندی بریمزده و کندی بوردیمزده ایکی آواره ، ایکی سرسری
ایلاک . هر سباح یاناغمک ایچنده گوزلریمی آچینجه : « یاربم ،
بوکونی ده ناصیل گچیره جگم ؟ » دییه بر طرفم اغریور مشجه سنو

صادق كوپك

بر كويلو تاجر كندی كويندن اوزاچه بر كويده
آلهجنى وارایدی . بر كون بار كیرینه بیدى ، كوپكى ده يانه
آلهرق چيقدى كیتدی . آلهجنى آلدی . بر طور بهیه قویوب
سمرک اوک طرفنده بریره باغلادی وتكرار آتته بنهرک عودت
ایتمکه باشلادی .

بر قاچ میل یول آلدقن صکره بر آغاچ آتتده
استراحت ایتمک اوزره بار کیرندن ایندی . پاره طور به سنی ده
برابر آلهرق کتیروب يانه قويدی . فقط تکرار بوله
دوشه جکی وقت طور بهی اوراده اونوتدی . صادق كوپك
بونک فرقنه وارمه سیله طور بهی آلوب کوتورمک ایچون
اورایه قوشدی . لکن يالکزجه قالدیره ميه جنى درجه ده
آخیر ایدی .

بونک اوزرینه كوپك صاحبك آرقه سنه دوشه رك
و اوزون اوزادی یه هاولایه رق آنی کیفیتدن خبردار ایتمک
ایستدی . تاجر ایسه هیچ آلدرمیور ، متصل بار کیرینی
سوروردی . فقط كوپك غیرتدن کری طور مدی . بار کیری
طور درهق ایچون بر چوق اوغراشدقن صکره نهایت حیوانک
طوبوقارینی ایصیرمهغه باشلادی .

کوپک یو حالنی مشاهده ایدن تاجر ایسه حیوانک
قودورمش اولدیفنه حکم ایتدی . بومخالعهده مینی همان اوصیرهده
پچمکده اولدیفنی چایدن حیوانک صو ایچوب ایچمیه جگنی
کوره بیلمک اوزره آرقه سنه دونوب باقدی .

حال بوکه کوپک آکلاتق ایستدیکی مقصددن بشقه
هیچ بر شی دوشونمیدیکندن صو ایچمکه فلان باقدی
واولکنندن دها شدتلی ها اولامغه ، ایصیرمغه باشلادی . تاجر
بو مشاهدات اوزرینه کوپک قودورمش اولدیفنده هیچ
شبهه ایتمیرک جینندن طبانجه سنی چیقاروب نشان آلدی .
بی چاره حیوان او آنده یره دوشهرک آل قائلر ایچنده
قالدی ! صاحبی ایسه سنه لجه بسله یوب بیوتمش اولدیفنی
کوپکنک اویله آجیقلی بر حالده یاتمقده اولدیفنی کورمکه
نحمل ایسه میهرک بارکیرینی سوردی کیتدی .

حریف بر آز بول الدقدن صکره کندی کندینه :
— نه قدر طالهمز آدم ایشم ! کوپکم الدن کیده جگنه

کاشکی باره کیده ایدی !

دیهرک النی اوکنه طوغری اوزاندی . باقدی که طور به دن
اثر یوق ! . . . عقلی باشندن کیتمک درجه سنه کلدی .
صکره بردن یره کندیفنی طویلا دی . طور به بی استراحت
ایتدیکی برده اونوتدیفنی ؛ کوپک نه ایچون ها اولامش ،
بارکیری ایصیرمش اولدیفنی ده شمدی آکلادی . بر چوق
تأسف ایتدی .

شیخ وقت غائب ایتمکسزین بار کیرینی چوردی .
 بر ساعت اول استراحت ایتمش اولدینی مجله طوغری
 ایلرینکه باشلادی . ایلرینکه یول اوزرنده اقان اکهلری
 مشاهده ایتدی . فقط کوپکدن شیخ بر اماره به تصادف
 ایدمه دی .

نهایت مهود آغاجک آلتنده اوتوردینی یره کلدی .
 اونوتمش اولدینی طوربه اوراده طوربور ، قودورمش
 ظنبله اوردینی کوپکده جان چکشدیکی حالدله باشی اوجنده
 بکیوردی .

صادق حیوان صاحبی کورر کورمن خفیفجه قویروغنی
 ساللایه رق طوربه تک غائب اولدیغندن طولایی اظهار
 سرور ایتدی . هر نه قدر قالمق ایستدیسده جریان دم
 سببیه قوتی قالمش ایدی . چوق یکمه دن کال حزن ایله
 کندینی اوشامقده اولان صاحبک انی یالامق ایچون
 یاواش یاواش دینلی چیقاردی و احوال ایله کوزلرینی قاپایه رق
 تسلیم روح ایتدی .

یکی دور سیمازی

حربك اعلانندن اول املاك دلالانی ایدرمش .. طالع
هیچ یوزینه کوله مش ، قرق یاشنه قادار یاقاسی سفالتدن ،
مصیبتدن قورتولاماش . ایزی اوقاقلی چوجوقلر؛ بالدیزلر،
قائن برادرلر، بویوک آتالر ، زوالینک باشنده یکریمی کیشی .
هپسینی بسله مکه چاپالار، آرقه سنده یازین بر صوف چاکت ،
قیشین هاوی دوکوک بر پالطو غلطه خانلرینی دوزر دولاشیز ،
ایش آرارمش ... دیرکن محاربه باشلامش . بر طانیدینی ارمنی
صراف دیمش که :

— علی بک ، ایکی اوچ یوز لیراک وارسه سکا بر ایش
اوکره تیم !

علی بک اوموزینی سیلکمش :

— متالک قورشون آتیورم آرتین آغا ، دیمش ، بنده
لیرا نه کنز ...

او بری اصرارایتش : « سوکره الیمی اوپه جکسک ، بکا دعا
ایده جکسک ... هله ایکی یوز آتون بولده کن ، آیلکینی کوردم .
بر خدمت ایدیم ! » دیمش . علی بک ایلاک ارمنی پاطریدیسند
آرتین آغایی یانیه آلوب اوینه صاقلامش ، جانی قورتارمش
اولدیغندن دائمًا صرافدن اوقاق تفک یاردیملر کورورمش .
ایکسوز لیرا بو ... نرمدن بولاجق ؟ هان قاریسنک کوبه لرینی ،
کندی ساعت قوردونی ، آتیقه یر صو طاقنی ، ایکی شمندوفر
تحویلی آلدن چیقارمش ، اوتوز لیرا قادارده بر یردن بورج
آلمش ، فقط ینه دولدراماش ...

— آمان آرتین آغا دیمش . تماملایامدم !

اوبری دیکله مەمش :

— بول ، کتیر ؛ بره بیک قازانج !

زوواللی علی بک صاغه قوشمش ، صوله قوشمش ، نهایت
اوداسنک خالیسنی بیله اوقوشمش ...

— آل ، دیمش ، ایشته تام ایکی یوز صاری آلتون !

آرتین آغا بر قوجه د آفرین ! ، چکمش ؛ پارالری درجیب
ایتمش ... آرادن برآی کچمش ؛ علی بک دکانه اوغصرا یوب
صورمش ؛ صراف :

— لیرا چیفته شدی !

دیمش ؛ ایکی آی کچمش ؟

— لیرا اوچله شدی .

جوانخی آلمش ؛ آلتنجی آیدم آرتین آغا دیمش که :

— ایسترسه ک سکنز یوز لیرا ویرهیم ، حسابی کسهلم !

علی بک حیران ، فقط متالکسنز ؛ حسابک کیلمسنه

راضی اولمامش ؛ یوز لیرا اودونج آلمش ، بکله مش ...

برکون آرتین آغا احمد بکک اوکنه دوشدی باقنه نردن

برینک ارضیه سنه صوقدی . قاپالی درت صندوق کوستردی :

— ایشته ، دیدی . مال بو ؛ نه قوقار ، نه آقار ؛ نه

پاصلانیر ، نه بایاتلار ... ده دورسونمی ؟

علی بک :

— دورسون باقلم ...

دیدی . بر بچق سنه ده ایکی یوز لیرا تام یکریمی بیک لیرا

دوغورمشدی . نهایت قرق بیک لیرا یه ده چیقدی ؛ آرتق

صانديلر ايشته بو معامله دن دولايي علي بكة « قالاي علي بك » نامي طاقيلدي . زيرا باقه ارضيه سنده دوران مال قالايدن باشقه بر شي دكلدي . هي كيدي طالع وهي كيدي حرب : قالاي آلتوندن بهالي به ده ساتيليرمش ... آرتين آغا اوقه سي اوتوز ايكي غروشدن آلمش ، ايكي بيك سكر يوز الله غروشدن صاتمشدي . بوسايه ده كورولتوسيز ، شانافاتسز بر معامله سايه سنده علي بك زنكينه نمش ، صراف ايله اورناقلغه باشلايوب عسكري متعهدلر آراسنه قاتيلمشدي . اوكا بر مراق گلشدي :

شوني ، بوني اولنديرمك ... اولا قيزلريني ، بالديزلريني ، اقربالريني بر بر آرقانه سنه قوجايه ويردي . بر بر آرقاسنه دوكونلر ياپدي ؛ سوكره ياننده كيلره ، خدمتمنده كيلره كچدي . اوشاغندن يازيجلرينه ، خدمتچيلرندن مر بيه لرينه قادار اولنديردى . بو خصوصه حسابسز ، كتابسز بول پاره صرف ايدييوردي . سوكره آرقداش لرينه باشلادي . هر كسي ازواجه تشويق ايدر ، هر كسه قيز ويا قوجا بولوردي ايلك طاييدشدينى آداملره درحال اولي اولوب اولماز قلريني صورار ، بكار اولديغنى آكلارسه چشيد چشيد قيزلر صايار ، مدحيه لر ياپار ، هر ايشي ، هر ذوقى بيراقوب بو مسئله نك آردنده كونلرجه قوشاوردى . بر زمان دلالاتغى ايتديكي بتالري شيمدى آيهچي صفتله كزر كن ياننده كيلره دائما :

— او آلمالى ، عائله تشكيلى ايمه لى ، سوكراسى ناصل

اولسه كلير ...

ديردي . بون ، ساده ، بابايانى بر آدامدى

أزیک پالاموت

بر ساعتدن بری دگیرده اوغراشمشله، باغریشمشلهردی. اوزاقدن اولری سیر ایدیوردم. نهایت بوشدتلی بورغونلک، ازیجی سعیک مکافات اولان پالاموتلری ساحله کتیردیله؛ بویوک ایشپورتله ایچنه بوشالتدیله. دگیردن غاز تشکله لریله سولر آلدیلر؛ تمیزله یورلر. ییقایورلر، آیری یورلردی.

برینک یاننده طوره رق باقیوردم. بو، اختیار بر بالیقجی ایدی، کیجه کوئدوز دگیر اوزرنده، بالیق آرقه سنده کچن سی و مشقت سنه لری یوزجی بوروشدورمش. یاقمش ایدی. شیمدی یره چومله رد بالیقلری صیرالامقله اشتغال ایدیوردم. بونلرک آره سنده بر دانه سی ازیلیش، یارچه لامش ظهور ایدی؛ بونی بر طرفه آیریوردم. «بر کوپکه ویره جک» دییوردم. فقط کوپکک بیله بییه جکی شبه لری ایدی. ایشی بتمک اوزره ایکن یانندن کچن کوچوک چوجوغنی چاغیردی. او ازیک پالاموتی ویردی:

— آل بونی، دیدی، اوه کوتور.

بو قدر زجت، مشقت ایچنده نهایته ایرن شو حیاتک، او حیاته مربوط اولان سفیل برعائله نیک بر صاغلام پالاموتدن بیله، دیمک، نصیبی یوقدی. صؤوقلرده، قازا کلقلرده بر طاقم تهاکله ره کوکس ویره رک، اوله یه جک قدر یاشامق. سوررئک ایچون ینه حیاتلریخی فدا ایدن بو محرومینک کوپکلرک بیله بییه جکی مشکوک اولان ازیک، چورویک پالاموتلرله اکتفا ایتدیکنی دوشونوبده عذاب وجدانی حس آیا بده دن لقمه سنی یومغه وجداناً حق قازاعش اولانلر عیبا قاج کیشیدر؟

حسین جاهد

تمرین — ۳۴ بو عبارت تنقیطیه سی معلم طرفندن املا ایدیله یه جک؛ شا کردان طرفندن وضع اولونه جقدر.

تمرین — ۳۵ عبارته مآلاً آکلاتیله جق.

تمرین — ۳۶ قلمه آینه جق.

منشور شعرلر

منشور شعرلر خیالخانه مده آچیلمش برطاقم نازک ، نارین فکرلردر . آنلر نجبه بک قیمتداردر ، چونکه گریه لریمی نشوه لریمی مصورددرلر . بن آنلری تحسین ایده رم ؛ چونکه حسیاتی ، مطالعاتی ناطقدر .

بونلر کیمسه ایچون یازیلماشدر . آنک ایچوندرکه سائرلرینک تقدیری آنلر ایچون اهمیتسز قالیر ؛ ینسه آنک ایچوندرکه هر درلو آلایش ظاهریدن متجردددرلر . محرری آنلری اوقدر عالی بولدی که تزینات لفظیه ایله تلیسدن حجاب ایتدی .

بو مقاله لری تولید ایدن فکرلر شاعرانه اولدیغی ایچون آنلره منشور شعرلر نامنی ویرمک ایستهدم . شعرلی وزن وقایه ده آرایانلرک ایده جکاری اعتراض عندمده بر اعتراض هیچا هیچ قالیر .

بو مقاله لرک بعضیسی یگی یازیلش شیلر دکلدر . ایچلرنده اون آلتی یاشمدن بری قاره لانتشلری ده وارددر . بر فکرک درجه ترقیسنی گوستره جکی ایچون بونلری یازیلدقلری تاریخ صیره سیله ترتیب ایتدم ؛ بناء علیه شو زمانمه اُک اوزاق اولانلر مجموعه نك اولنه تصادف ایدنلردر . بونلردن قیزارمق لازم گله ایدی هیچ برینی نشر ایتدم . بونلری بکیمه مکه برابر پریشان برحاله ، اوتده بریده براقم بکا خوش گورونمده دی ؛ بر نام آلتنده جمع ایتک ایستهدم . شو حرکتیم بدن باشقه بریسنی داها منون براقیرسه تشکر ایده رم .

خالد ضیا

قوت ، قوی ، قویہ ، قوا ، تقویہ ، مقوی .
 عمی ، اعمی ، عمیا ، تعامی .
 غنی ، غنیہ ، اغنا ، استغنا ، مستغنی .
 علم ، عالم ، علامہ ، علامت ، عالمہ ، معلوم ، معلومہ ، علیم ، أعلم ،
 اعلام ، تعلیم ، معلم ، معلمہ ، استعلام .
 وقایہ ، وائی ، توی ، اتقا ، متوی ، متقی .
 سکون ، ساکن ، ساکنہ ، مسکین ، مسکن ، سکنہ ، سکینات .

تمرین — ۱۱۵

سابق تمریندہ کی کلمہ لڑک ہر برینی برجہادہ قوالانکیز .

قرائت واملا

دوقتورک قاطیری

بردوقتور برقچ گوندن بری ، بوغازندہ برچیبان بولونان
 برخستہ یہ باقیوردی ؛ فقط چیبان بردورلو دلینہ مہ یوردی .
 برگون ینہ قاطیرینہ ینہ رک خستہ سنہ باقمق ایچون یولہ
 چیقمشدی . خستہ نک اوینہ واصل اولدینغی وقت ، قاپینک اوگندہ
 احباسندن برینہ تصادف ایتدی ؛ داها ائی قونوشہ بیلمک ایچون
 قاطیردن ایندی ؛ حیوانک باشنی بوش بیراقدی .
 قاطیر اؤک قاپینسی آچیق بولدینغدن ایچری گیردی وزمین
 قاتندہ کی خستہ نک اوطہ سنہ قدر ایلریلہدی .
 یوزی دیوارہ متوجہ اولہرق یا تمقدہ اولان مریض ایشیتدیکی

آياق سسلرندن دوكتورك گيرديگنسه ذاهب اولدى ؛ يوزىنى دوئمكسزىن ، نبضنه باقديرمق اوزره قولنى اوزاتدى . قاطير بو اوزانان قوله باشنى ياقلاشديرهرق آنى ديشلريله ياقه لادى . خسته توحشله هان يردن فيرلايهرق قاطيرى طيشارىيه چيقاردى ؛ فقط ماجرادن صوڭ درجه خوشلانهرق اويلاه گولمكه باشلادى كه چييان كنديلكندن پاتلادى و اوجاعى هان سكونت بولدى .

بو آراق وقعهدن خبردار اولان دوكتور قاطيره صوپا ايلاه اورمغه باشلاديسه ده خسته شويلاه باغيردى :

— اورمايىگىز، دوكتور ! بالعكس مكافات ايديگىز . حتى باشقه سفر بويلاه بر فلا كته اوغرايه جق اولورسه م كندىگىز يرينه قاطيرىگىزى گوندرمه گىزى رجا ايديرم ؛ چونكه او، سزدن داها آنى چييانلرى دلمه سنى بيليور .

- تمرين — ۱۱۶ . حكايه شفاهاً آكلاتيه جق .
- تمرين — ۱۱۷ . قلمه آينه جق .
- تمرين — ۱۱۸ . اسملر وصفلر تحمىل ايديله جك .
- تمرين — ۱۱۹ . عربى كبلرلك هر برندن عايله كبات تشكيل ايديله جك .

چالیشقان

چالیشقان انسان دائماً لازم اولدیغی قدر پاره قازانیر ،
کندیڭک وعائله سنڭ معیشتنی تأمین ایدر . یالان سویله مکه ،
خیرسیزلق ایتمکه ، آووج آچمغه ، آبرو دوکمکه مجبور قالماز .
ناموس و حیثیتنی ، فضیلتی محافظه ایلر . بونڭ ایچون « ایش
فضیلتک بکجیسیدر » دینیا مشدر . حقیقه ده اوله در . فضیلت ،
ناموس و حیثیت گوزبکی گبی محافظه اولونه جق قیمتدار بر
ثروت معنویه در . انسانی انسان ایدن فضیلتدر ؛ حیثیتسر ،
ناموسسر ، فضیلتسر برانسان حیواندن ده أشنعدر . چونکه
حیوانات ناصل بر استعداد ایله یارادیشلرایسه آنکله قالیرلر .
اواستعدادی دکیشدیرمک آلارندن کلر . فقط انسان عقل
واذعانیه فضیلتک قدر و قیمتنی آکلار و آنکله متخلق اوله بیلیر .

انسان فضیلتی آکلار و سودر ؛ فقط فضیلت صاحبی قلمه سی
ایچون وسائط مادیه ، ثروته محتاجدر . ثروت ایسه آنجاق
چالیشقانلق ایله تأمین اولونور . اوحالده فضیلتک محافظه سی
آنجاق چالیشقانلق ایله ممکندر .

تمرین — ۱۸۳ بوعبارده اولاشفاهاً آکلایله جق .

تمرین — ۱۸۴ بعدد قلمه آینه جق .

۹۱

عشق بولاقچه بونار .

۹۲

ایچه عاشقلرک ذوقی مالک اولمقده دکل مملوک
اولمقده در .

۹۳

قیصقانیچلر کاه بولوطدن نم قاپار ، کاه . . . کونشی
کورمز لر .

۹۴

اوزون سوز اوزون اوچه کبی قادینلره یاقیشیر .

۹۵

عشک کوزی کور ، قولانغی صاغیردر : نه طوغرو
یولی کورور . نه طوغرو لافی طویار .

۹۶

سن هرکمی سهو ، هرکس ده سنی سور .

۹۷

سومدی کمز آدمک دوستمز اوله بیله جکنه اینانق نه
غلیظ غفلتدر .

۹۸

فضیلتی تخریب ایده مدیکک خصمک مغلوبیتندن
امین اولمامالیسک .

١٠٠ تریاکی سوزلی

٩٩

اڪ مشر رحمت آلن تری در .

١٠٠

دائما آرا: بوکون آلتون آراکن باقیر بولورسک،
یارین باقیر آراکن آلتون .

١٠١

صومورتمق ایسترسهک کندکی دوشون ، کوملک
ایسترسهک باشقه لرینی خاطرلا !

١٠٢

عوام اینی آکلادیغنه دکل ، اینی ایشتدیکنه اینانیر :
اوکا باغیرمالی !

١٠٣

فکر واردرکه مسائی صوکی سسسز حل ایدر ،
وفکر واردرکه دکرمن کی کورولتو ایله أزر .

١٠٤

ظرافت پارهیه بکزمه: باقیری، کوموشی، آلتونی،
سیلیکی ، قابی وحتى ... مسروقی واردر .

١٠٥

اختیار کی حرکت ایدن کنج بر بدلا ، کنج کی
حرکت ایدن اختیار بردلی در .

﴿ احسان عطا ﴾

یعنی تقریباً بوندن یوزاوتوزسته مقدم سخاوت
ایله معروف و مشهور اس- کدار خاندانلرندن
(احسان) نام ذات ایله بغداد خاندانلرندن
(عطا) نام ذاتک سرگذشتنی حاوی
فوق العاده حصه النجفی برقصه اولوب
والحالة هذه مومی ایهمانک احقادلرندن برحیات
اولانلردخی بولندیغنی بعض ثقه طرفندن بیان
اولندیغندن بالمجبور به طبع و اشاعه اولنور

(جاملی خاندان طبع اولندی)

سنة

۱۲۸۹

(احسان عطا)

اسکدارده احسانیه محلہ سی اہالیسندن احسان
انفادیکلہ معروف ومشتهر اولان ذات عن اصل
حال صباوتده بدستان دلالی اولوب هر بار
دلالق ایاہ اداره تعیش ایتکده وعلی کل حال
اصناف صفتده کچنمکده اولدیغی حالده طقوز
یوز سکسان تاریخی حلوانده سلطان مراد
خان حضرتلرینک زمان سلطنتلرنده رجال
دولتدن (لطف الله) افندی نام صاحب ثروتک
ارتحالی وقوعیله ایتامی بولمسنده نناشی مختلفاتک
شرعشریف معرفتیه تحریر و تقسیمی ایجابنه
مبنی بدستان خواجه کیلرینک ترکیه کتدیکی

(۳)

صبرده دلال احسان اغاخی یوزاللی غروشدن
عبارت بولنان سرمایه سنی یانته الارق بدستان
خلقیله برابر متوفانک قوناغنه کتدکده برطاقم
رجال و کبار اوراده حاضر بولنوب اولای ذیقیت
اشیا وضع اولنان چکجه سی میدانه کلوب
درونندن الماسلی یوزکلر وسا عتله و مجوه رلی
طرف وانفیه قوطیلری وسا ر بوکاما تل اغر
بهاو شیلر مزایده چیتوب هر بررلی بکر می
بیک اوتوز بیک ودها زیاده بها ایله پیلیلری
اوزرنده تقرر ایتدکدنصکره برطاقم کومش
نارکیله ولکن اریق وسا ر ادواتی وبعده
الینسه بو غچه لریله اغر بها لو کور کلر
وقوماش البسدر و صکره او طه دوشمه لری ویطاق
طاقلری وسا ر اشیا لر برر برر مزایده ایله
صاتلد فجه چونکه اصلا یوزاللی غروشلق
دون بها ایله برشی اُصاتلد یعنی کوره مدیکندن
فقیر احسان کلدیکنه پشیمان اولوب نه حال ایسه

(٤)

ایشک ختامی بکلمه کرده ایکن مزایده تمام اولوب
هرکس آسادیغی ایشیک ایشانی پشینگا اوراده
ایفایتدیگی عسره ده اول امرده میدانه کلان
برطالم چکجه سی ایاق التده یوارلمقد اولدیغندن
بیچاره احسان دخی باری شو چکجه بی الیمده
الی بوش کتمیم دیرک افاده سنه مبنی ترجم
اولوب اوتوز غروشه چکجه بونک اوزرینه
یازیله رق افچه سننی و یروب قولتوغنه آله رق
بدستانلیلر ایله برلکده عودت ایلدی و اول
چکجه بی دکاننه وضع ایدرک برمدت قوللانیدیغی
ودکانده صاندیغی جهتله چکجه نیک اوسته لقلی
یاپیلشینه مبنی دکانده قوللانغی روا کورهمیوب
خانه سنه کتوردی برمدت دخی خانه ده
قوللانقدن صکره برکون برپوصله ارمق
ایچون آچوب باقدقدنه توزلانمش اولدیغنی
کورهرک سیلوب سپورمک و تمیزمک افکار یله
دروننده ایکی طرف لرنده اولان تختلرینی

(۵)

سپلکده ایکن کنار نخته لری گوشه مش او بنامش
دیه رک قورجه لشد بر ایکن حرکت ایتمسه یله
مکر اول نخته لر کجه ایدوکندن چکوب
چیقاردیغنده ایکی طرفده اوچر عدد کیزلو
چکجه کوزلی ظاهر اولدی بر بر چکوب
هر بر لری لبالب الماس مجوهر طاش ایله طولو
اولدیغنی وهر طاش لبلی قدر جسمده بواندیغنی
کورنجه چونکه کندوسی بویله ذیقیت اشیا
الوب صاتم دیغندن عجباً بونلر ایشه یار بر شیمیدر
یوخسه چوجق او بونجاغنی کی اکلنجه میدر
دیه رک ایتسی کون بر عددینی یانته آلوب
طوغر و قیومجی چارشوسنه کتسی بر قیومجی یه
کوسترد کده اولطاشک مجوهر اولدیغنی وسکن بیک
غروش مقدار قیتی بولندیغنی بیان ایلمسه یله
احسان انا در حال مزاده ویروب نهایت
اونبیک غروش صاتوب اچجه سنی الهرق اول
امی ده اسکادارده احسانیه دنیلان محلان برخانه

(٦)

تدارك و مفروشاتی اكمال و بعدہ مستقل بردگان
آلوب آہستہ آہستہ ہضمیجہ اخذ و اعطایہ
رواج و بردی

ایکی سنہ قدر طور و مشوارینی یوزمہ برق
بدستاندہ اولیہ اخذ و اعطا ایلمکدہ واردصرہ
برر مجوہر صائب التونہ تبدیل ایتمکدہ اولوب
مذکور مجوہر تمام درت یوز عدد طاشدہ بالغ
اولہ برق بہری اونر بیک غروشیدن درت ملیون
غروش صاحبی او اوب بو حالده اورادہ سررشتہ
ویرمامک اوزرہ اخذ و اعطایں مصر متاعنہ
تحویلیلہ کندوسی آصمہ التندہ بر مغازہ تدارکنہ
مجبور اولدی بودرت ملیون غروشله اورادہ
اون سنہ ظرفندہ حسابہ کلز اچقہر قزانہ برق
استانبولجہ شہرت بوندقدن بشقہ دیار آخرلردہ
دخی پک چوق اور تافلر و تجارتکاکہلر آچوب
ممالک محروسہدہ برنجی رادہدہ بر ثروت و نام
پیدا ایلمدی :

(۷)

اشبوا احسان انا بومطاله نظراً بر فرومایه گوی
کورینور ایسه خلقت طبعند، سخاوت و حکمت
و اصحاب مرحمت و متدین بر ذات اولوب هر یار
خیره آلت اولقلغی و دائماً تطیب قلوب فقرا
ایچون عطیه و احسان و بر مکلکی سور و کندوسنه
هر اجعتله تقلم حال ایدنلری ممنونا اعاده ایلر اصحاب
مروت و عنایتدن بولمسیله جناب حق کونبکون
ثروت و تجارتنی مرزاد ایدوب عادتاً وقتک
حاکمی حکمنده قپوسنه کلنلره بیک التوندن نقصان
احسان ایتمز اولدیغندن ساکن اولدیغی محله نک
اسمی کندی نامه منسوب اولهرق احسان انان
محله دیلمکده ایکن احسانیه دیلمکله شهر تیاب
اولدی بو یولده عمر سورمکده و کندو عالمنده
وقت چکورمکده ایکن بر کون بر سائل احسان
اعرابی کلوب صدقه استدکده امثالی مثلاًو بیک
عدد التون اعطا ایلدی اول اعرابی کیدوب بر
ساعت مرور یله تکرار عودت ایدرکینه

(۸)

شیئاً لله دیمسئله احسان انا استغراب ایلدوب بو
فقیر اعرابی بر ساعته بیک التوی نصل اموره
صرف ایلدیکنی تفکر ایدوب سؤاله مجبور اولدی اول
اعرابی کیفیت صرفنی جواب و یرمیوب انجیق سزک
اسمکز احسان اما بغداد ده کی (عطا) قدر اولمقلغه
لیاقتکز اولدیغنی بو سؤالدن اکلادم دیوب عودت
ایلدی اعرابینک بو حالده عودتی کندوسنی دریایی تعجبه
بر اعوب اورادن در حال قالقدرق بغداد متاعنی
جلب و فروخت ایدن تجار انک تجار تکاهلرینه
کیدرک بر طاقم حاله مناسب صحبتدن صکره
بغدادده عطا اسمنده اولان ذاتی سؤل و تحقیقه
کرشدکده اول بغداد تجارانی شهر تکیر اولان
عطا افندیکنک حال و اطوارینی و نه درجده
ثروت و سامان صاحبی اولدیغنی عقل و فکره
صغماز مبالغه ایله تعریف و بیان و بر فقیره یومیه
یوز دفعه کیدوب و احسان و عطا طلبنده
یولنسه رد ایتدیکنی جواب و اتیان ایلدیلر یونک

(۹)

اوزرینه احسان انا پک زیاده افکاره طالب
عطا افندی بی هر حالده کورمکلهکه جان و
کوکلدن طالب و بالذات بغداده کتمکلهکه راغب
اولدی اورادن قوناغنه کله رک بغداده کتمک
تصورنده بولنه رق عزیمت و عودتی نمقدار
وقتده اوله بیله چکنی در پیش و مطالعده و اول
مدتده مصارف راه بیله دن بشقه یومیه کلان
فقرايه ویرلمسی ایجاب ایدن احسانه کافی التونلری
و برلکده کیده چک ادملرینی و اقتضا ایدن
حیوانات و خیمه و اشیاء مقتضیه بی تهیه و احضاره
مباشرت ایلدی بو تدارکاتی تمام اولدقدنصکره
بروقت مسعوده ده اسکداردن حرکت ایلدی
بغدادلی عطا افندی دیکله معروف اولان ذات
من القديم بغدادک خاندان وزاده کاندن اولوب
اولوالیده لایعده و لایحی ایرادلی و هر بر
طرفلرده و باخصوص ایران جانبندن اورتاقلری
ویوزیکرمی محلهده مخصوص تجارت کاهلری اولوب

(۱۰)

قارون کی مالدار و صاحب عطا بر ذات
صاحب وقار اولدیغندن بوندیخی مشربی دائماً
فقرا پرور اولدیغنی حالده اسکدارلی احسان اغانک
حسن صیتی ایشیده رک سماعی عشق و محبت پیدا
ایلمش و عادتاً شد رحل ایدوب کلوب کورشمکی
زهنده تصور ایتمش اولسیله احسان اغانک
اسکداردن یوله روان اولدیغنی کوندن برماه صکره
بودخی تدارکاتی تسویه ابلیه رک یوله چیقمش
بو باده بویله بزاتک ملاقاتیچون مشاق سفر یایی
جسمگ کندوسنه بر سخاوت عد ایلمش ایدی اول
وجهله بغداددن خروجندن بش کون مریورنده
انهای راهده بر صحرایه نزول ایدوب اب
وهواسنک و چایر چمن وانواع شکوفه نك لطافتی
کندوسنه خوش کلدرک اوراده خیمه نشین اقامت
اوزره ایکن قرشودن احسان اغا دخی دبدبه و
داراتیه بونلره بر چساریک مسافده بر کوزل
مخله اینوب چادرلی قوره رق ارام ایتدیلمه

(۱۱)

برمدت راحت ایدلد کدنص کره چونکه ایکی
ذاتک چادر و جمعیتلری یکدیگردن کورند ایکی
جهتله ایکیسی دخی طرفینک کیملر اولدیغنی
سؤال و تحقیقه مجبوریت حاصل ایدوب احسان
اغا طرفندن معتمدی اولان بر بندسی وعطا
افندی طرفندن دخی بر کولهسی تحقیق و تجسس
مأور اولدیلر ایکی مفتش صحرا ده بر برینه
تصادفله و ایکی ذاتک کیملر اولدیغنی ونه مصلحت
ایچون عزیمت ایلدکلرینی بر برینه بیان ایلدوب
ایکیسی دخی ولی النعمتلری حضوریته کلوب
تحقیقاتلرینی بیان ایتدکلری انده کرب احسان
اغا و کرب عطا افندی درحال بر برینه رعایتده
تقدم ایتک استعجالله همان مسیحه عزیمته
شتاب ایدوب ایکی مفتشک بولشدکلری مقامده
بر برینه مواصبت ایدمک کویا ایکی برادرلر کی
یکدیگری مصافحه و بر برینی چادرلرینه دعوته
اقدامه مباحثه ایلدیلر هر نه حال ایسه عطا

افندی احسان اغایی اسکات ایله اوب چادرینه
کتوردی ارتق بویا بده نوجهله احترام و رعایت
ایتمک لازم کلور یسه تمامیه اجرادن صکره احسان
اغانک خدم و حشمیه اشیا و چادر لر بنی اورایه
جلب ایدوب اوچکون یکدیگره ضیافت و گرمیته
محبت ایتد کدنصکره مادامکه ایکسی دخی
بر برینه ملاقی اولق مقصدیه غازم اولد قلدن
احسان اغا برلکده در سعادت کلم تکلیفی
اصرار و عطا افندی بغدادک قریبی حسابیه
بغداده کتلمر بنی اقدام و ابرام ایله مجادله
قالقش دیلر و الحاصل چونکه مشاق سفریه
احسان اغایه فتور کتورمش اولق و یا خود سائر
صورتله موافقت ایلمک ایجاب ایدوب اورادن
جمله سی برلکده بغداده عزیمته قرار و یریلوب
یوکلر بغلندرق برلکده یوله روان وقونا قجیلر
در حال کیدوب بیان حال ایلد کلرنده حاضرلق
کوریلوب استقباله چیقندی بونلر سالما بغداده

(۱۳)

مواصلت و طوغرو عطا افندینک قوناغنه نزول
ایله راحت و اول وقتک احسولی اوزره برقاچ
کون ضیافته مبادرت اولندی .

عطا افندینک قوناغنده لیل و نهار عیش
و عشرت و اجرای محبت اولوب تام بکرهی
کون کچوره رک و بغدادک زیارت و تنزه کاهلری
بهر کون سیر و تماشا اوانه رق و بو صره ده
کنندوسنک احسان انا اولدیغنی بیلدیرمک
ونام و شاننی بغدادجه دخی تزین ایلمک اوزره
بهر یوم ایجاب ایدنلره احسان بی شمار ایلیه رک
بغدادک ایچنده احسانک نائل احسانی اولدق
فرد قالدی بوندنصکره احسان انا دخی بوکا
مقابل اولق و کندوسنه رخصت و بریلوب
اسکداره کلک و عطا افندی دخی برلکده
ویا خود متعاقباً اسکداره تشریف ایلمک اوزره
افاده یه قیام ایلمکده عطا افندی اول امرده
یمینی فرلادوب اوچ آی مسافر اولدقجه

(۱۴)

صا ايو یرمید جگنی سرد و ایتیان و بوموسمده
کندوسنک چفتلیکات و عقاراتجه سریر
التسویه بعض مصالحتاری اولوب انجق کلنجه یه
قدر مقامنده وکالت ایلک اوزره احسان اغایی
وکیل براغه جغنی بیان ایلدی بونک اوزرینه
دها نیچه صحبتلر جریان ایتد کد نصره برکون
عطا ایلدی مناسب خدامنی الوب محل مقصودینه
عزیت ایلدی.

مومی الیه احسان انا ارتق کند و خانه سی مثالو
ایبا عیله اوراده اقامت و اسکدارده کی کبی کلان
فقرا یه احسان ایدهرک امرار اوقات ایلکده
ودأما کشت و کنار ایتکده و اخشام صباح
قوناغک سلامق بغچه سنده کائن قصرک حوضی
باشنده ذوق و صفاده ایکن بر کون علی الصباح
قوناقدن بغچه یه اینوب اول کل کلزار ایچنده
شکوفه های متنوعه تماشا سیله کز تکده ایکن
مکرکه اول بغچه نک اتصالنده حرم طرفیک

(۱۵)

بر باغچه سی دخی اولوب ایکی باغچه میانده
بر پرمقلاق یا پلمش ایدی اول پرمقلاق جوارندن
کچدیکی صره ده حرم باغچه سنه نظر دقتی
اصابت ایدوب درون باغچه ده بر عالی کوشک
واورته سنده بر حوض کبر و بر عالی صندالیه
اوزرنده صافی لعل البسه لی بر دختر پاکیزه اختر
و فر شوسته اوچ دانه یکدیگرندن کوزل بیاض
جاریه لر ال بغلیوب تکلم ایتمکده اولدیغنی کوروب
اول صندالی نشین اولان زنانک جمال با کالنه
واله و حیران قالدی و بلکه درون دلدن عاشق
شوریده سی اولدی اما بو اسرار هیچ بر فرده
اچیلور شی اولدیغنی و سر رشته ویرلسه مخمل
ادب و حیا اولوب ناموسی شکست ایله بتون
عالم عننده بدناملغه تبدیل اوله جغنی بالتفکر
بو عشق سینده سننده مکتوم بر اغلادی لکن
هر آن وزمان خیالی خاطرندن چیقیمیوب کوندن کونه
آتش عشقله سوزان اولغه باشادی و بر مقتضای

(۱۶)

عشق و محبت اطعمه و اشربه بدن بری اولوب
برناغز اجلغه مبتلا و برمدت ایاقده کچشدیره رک
بعده اسیر فراش اولدی وقوناقدده موجود
اولان اغوات و کندو آدمیری برطاقم طبییلمر
جلیله مداواته چالشدیلمر ایسه ده کلان اطبا
بونک علتندن برشی اکلایه میوب ساخته علاجلره
احسان المقده واحسان اغا ایسه کوندن کونه
صراروب صواقده ایلی برقاچ کون
مرورنده عطا افندی تسویه امور یه عودت
وقوناغنه مواصلتده احسان اغانک بو حالده
اسیر فراش اولدیغنی کوردیکی کبی عقلی باشندن
کیدوب تداو یسنه مجبوریت حاصل ایلمدی
اول عصرده شهر بغداد وجوارنده نقدر اطبا
وار ایسه جلب ایدوب مطلقا بودردک چاره سی
وبوعلتک سرعت تدای و شفاسی هر نه اسبابه
متوقف ایسه طلب ایتمدی لیکن حکیم لرک
بر یسی بونک علتندن ذره مقدراری براماره

(۱۷)

اکلایه مدیلر اوچنجی کون بریه-ودی حکیم
کلبوب معاینه ایلد کده بوخسته ایله برلکده
کیجه بولمنسی وطبیعتنی اکلابوب اکا کوره تداوی
اولمنسنی بیان ایدرک اولکیجه بالمساعده برلکده
قالدی مرقوم یه-ودی تابصباح اوینخو
اویوماقلغنی کوزینه کسدیرمش اولدیغندن
اویورلغنه اوروب دیکلمکده ایکن احسان
اغا اثنای خوابده برآه سرد چکدی درحال
بیدار اولوب عقلنی باشنه کتوره رک سررشته ویرمامک
استدیسسه ده دیده لزندن یاش آغغه یاش-لادیغنی
یهودی طیب کوروب فهم وادراکیله بونده
برعشق اثری اولدیغنی بالمطالعه قالقوب ای
سلطانم بنده کز صوری حکیمکدن بشقه معنوی
حکیمکده ده مهارتم واردردن اذاتکزد، اولان انحراف وجود
مطلقا عشق اثریدر بونک علاجی (العشق مرض
لادواء بها الابنظر العشوق) مدلونجه بوسری
کتیم ایلمک اولمز اطفابنده کزه آچوب هر حالده بونک

اح ۲

(۱۸)

برچارهٔ ممکنه سنی بولور وانشاءه تعالی سلطانمک
جانانمک وصلته واکتسابِ صحت و عافیتنه
سبب اولورم دیمی اوزرینه احسان اغانک
دریای عشقی توج ایدوب آه سویله دردییه
دوا اوله مزسین زیرا بنده کی اولان علت
صبری کوچ چاره سی کوچ بردرتدر و بنم هلاکم
انجیق بوندن مقرر در دیدیکنده یهودی اقدام
و ابرام و کونا کون حیلله لو افاده زله ا قناع
ایدوب بو حالی بیانه مجبوریت کتوردی .
احسان اغا اول انده برآه دخی چکوب
کندوسنک اسکدارجه ثروت و سامانی یاده
کتیروب برای ملاقات بغداده کلدیکنی و باغچه ده
کزرایکن حرم باغچه سنده او یله برعالی صندالیه
اوزرنده برنازنین کوروب تعشق ایلدیکنی و بو
نوجوان عطا افتدینک عیالیمیدر یوخسه
همشیردسی و یا کریمه سی و یا جاریه سیمیدر
بیلدیکنی و بونک تحقیقی ایسه محال اندر محال

قیلندن اولدیغنی علی التفصیل نقل و بیان
 و بو اثر عشقدن افاقت بولسی امر عسیر ایدوکنی
 اتیان ایلد کده حکیم مرفوم جواب و تسلیت
 اعطاسیله بو برشی دیک دکدر ان شاءالله تعالی
 یونی برآسان طریقیله تحقیق ایدوب کرک همشیره سی
 و کرک کریمه و جمار به سی اولسون عطا افندی نیک
 حق کزده درکار اولان محبتنه مبنی هر حالده
 یونک برچاره ممکنه سی بولنور و عطا افندی
 جناب کزدن جانی قس قانمز برعالیقدر ذاتدر
 دیوب کلامه ختام و یردی •

حکیم یهودی احسان اغایه و داع ایدوب اورادن
 طوغرو عطا افندی نیک حضورینه کله رک
 کندوسنه بر حکیم حاذق شیوه سنی و یردرک
 عطا افندی نیک و قو عبولان سه وائلنه جوابنده
 بوذاتک علی عشق و سودا اولدیغنی و فقط
 کتم و اخفا اولنه جغنه بین ایدیلور ایسه تفصیلا
 بیان ایده جکنی و بو علتدن بوذاتک تخیلی

انجق بر فدا کار لغد محتاج اید و کنی افاده ایلد کده
 عطا افندی در حال بواسرار فاش اولماق
 و حقیقت ماده نی اکلامق اوزره عهد و عین
 ایدوب حکیم مرقوم بو حالی اکلادیغنی کبی
 عطا افندی یه علی التفصیل بیان و حکایه ایلدی
 اول آنده عطا افندی حکیمه بر طاقم احسان
 و عطادن صکره طوغرو حرمنه کیدوب حلایله سی
 خانمی بر تنها او طه یه الهرق کندوسی طشره
 کتد کد نصکره حرم باغچه سنده لعل البیسه ایله
 حوض باشنده صندالیه ده اوتوران کیم اولدیغنی
 و قرشو سننده ال کو کسده جاریه لر دیوان
 طور دیغنی سؤال و تحقیقه کیرشد کده حرمی
 خانم جوابنده باغچه ده و حوض باشنده
 کندوسدن بشقه اول آوانده اوله جاریه لر ایله
 کیدن و صندالیه ده اوتوران اولدیغنی افاده
 ایلینجه عطا افندی دخی اوراده بر آه چاکوب
 تحمل ایده مدیکندن اغلغه بشلیدی اول آنده

(۲۱)

حلیله سی خانم بو تحقیقک سینی بیله مدیکندن
شاشیروب عجباً سهواً برخطاده می بولندم
دیهرک امان افندم قصورم وقوع بولدیسه عفو
بیهورک دیهرک درحال ایاقلرینه قیاندی بونک
اوزرینه عطا افندی برمدت تفکره واروب بعده
حلیله سی خانم همین ویروب تنبیه ایله بوتدبری
بیان ایلدی .

ای بنم پاک دامن وصاحب عفت و عصمت
حلیله م جناب حقک احساننه چوق شکرلر
اولسون بونجه مال و املاک احسان بیوروب
بزلی ممتاز الاقران وهر برایشده موفق بالخیر
ایدوب فقر وفاقه ایله بونجه درد و محنتده اولان
ادمیانک دردی چاره سنه دخی سبب اسان
ایلش انجق معلومک اولدیغی اوزره اوزبرادرم
درجه سنی عنده فرسخ و بفرسخ کچمش
اولان وبالذات بو عبد عاجزی ملاقات ارزوسیه
مسافه بعیده اولان تا اسکدار کبی

ولایتدن تشریف ایلیان احسان افندیئک
 نامزاج واسیرفراش اولسنه سبب مستقل سزلر
 اولدیغکز آشکار اولدی اما خاطره برشی کلمسون
 مادامکه سن بنم عرض و ناموسمسین فقط
 سلاملق باغچهدسنده اولان حرم باغچه سنده
 اولان قصرک حوضی باشنده سزی کوروب
 عاشق اولدیغندن بو حاله کرفتار اولدیغی درکاردر
 انجیق بو ذاتک محضی شفا سی و آمانا سالما
 ولایتنه مواصلتی ضمننده بر تدبیر لازم کلدی اما
 ظن و اشتباهک اولسونکه سنی اصلا فدا ایدرم
 حاشا اشته بن اولکونا فدا ایدهمیه جکم کی اول
 ذات طرفندن دخی سکا برفنالق وقوعنی مأمول
 ایتم بونک ایچون ایدم جکم تدبیر ایله اصلا
 سررشته ویرمیه رک حرکت ایتمکی سندن طلب
 ایدرم شویله که احسان اغایی مابین او طه سنه
 یاتیرلم یاننده جاریه مقامنده خدمت ایدم جکسین
 صحت بولدقده اگرچه سنی برابر اس کداره

(۲۳)

کتورمک استرسه دخی تعالیم اوزره برابر
کیده چکسین صکره بو ایش بر کوزل حالی انتاج
ایده چکدر دیوب و عهد پیمان ایدوب سلاملغه
چیتدی در حال احسان اغانک اوطه سنه کیدوب
استفسار حال و خاطر ایدرک جانم برادر نامزاج
اولدیکز سلاملغده اوشاقلر سزه لایقوله خدمت
ایده مدکلرندن دوزله مدیکز سز برادر من دایما
جاریله خدمته الیشیق اولدیغکز درکاردر
باری مابین اوطه سنه یتاغی نقل ایتدیره لم اوراده
بزم جاریلردن بریسی خدمت ایتسون و همده
مابین اوطه سی دهه فراجهد در راحت پیوررسکز
دیدکده احسان افا قلباً عجباً عجباً خلیلاری
چهره سنی متلون ایلدی همان موافقت ایلوب
یتاغی مابین اوطه سنه نقل ایلدیله شمدی نقدر
کوج نه چاره خدمت ایتلی دیهرک اوتانوب
قزاره رق بوزاره رق عطا افندیگک حلیله سی

شوقیه خاتم افندیسنک امریه کلوب خدمتیه
مباشرت ایلدی

بو حالده احسان افا اوتانه رق صقیله رق شوقیه
خاتمک برکبه مبارک جهاننه نظر ایلدکده کوردیکم
باغچهده کوروب مشتاق اولدیغی و عشقیله
یانوب یاقلدیغی محبو به نک تا کنسوسیدر بونک
اوزرینه عطا افندیسنک عیالی اولیوبده بویله
جاریه سی ایمش دهرک هزاران شکر لر ایلدی
شوقیه خاتم دخی ابراز صدقت ضمنده لیل و
نهار کندی ولی النعمتی حکمنده کوزل خدمت
ایدوب احسان افا ایسه خدمت نه موجب همان
قرشوسنده طورسه کفایت ایدرجه سنه انجیق
جهالنه عشق ایله نظر ایتکله کونب کون جسمنه
جان کلیمه و شغایاب اولغه بشلدی شوقیه خاتم
خدمتده قصور ایتیه رک تمام اون بشکون کچد کده
احسان افا برء و صحت تام ایلوب ارتق سلامغه
چیتمغه و اوتوروب کزیمکه مقیدر اولدی اما

عجبا بو جاريه بي عطا افندي بکا ويررده نصل
 آلوب اسکداره آشوره بيلورم خليا زنده قالدی
 ارتق عطا افندی ايله عهد اولنان اوچ ماه دخی
 تمام اولجه بر اخشام اثنای صحبتده اسکدارجه
 اولان امور ذاتیه سی پسمانده اولوب عودت
 ایتک و حاضر لئق خصوصنی عطا افندی به عرض
 و بیان و فقط اغزی وارمز ایسه ده خدمتده
 بولنان جاريه بی دخی کندوسنه اهدا ايله برانکه
 کتورمسی افاده و ایتیان ایندکده عطا افندی
 بلافتور علی انرأس والعین بر جاريه دکل
 سنک یولنه جانمی فدا ایدرم دیوب تطیب
 ایلدی اما ۰۰۰ نه چاره بو فداکارلقدده بولئق
 لازمکلدی مع ما فیه برقاچ کون دخی محبت
 اولنوب یوکلر حاضر لئغه باشلبدقده مخصوصاً
 بر تخت روان یاپدیر یلوب کونلرده بر کون شوقیه
 خانم تخت راهه بندیر یلوب کالاول خدم و حشمیه
 بعدا وداع یوله روان اولندی عطا افندی دخی

صورتده ممنون و فقط معنا مگرد و محزون قالدی .
 احسان انا بغداد دن خدم و حشمیله حرکت
 و مرحله بمرحله کیده رک واره صره مناسب
 محارده آرام و استراحت ایدرک نهایت اوچ ماه
 ظرفنده وطن اصلیه سی اولان اسکداره مواصلت
 ایدوب قوناغنده اقامت ایلدی و شوقیه خانم
 دخی جاریه دتمامنده صبر و تحمل ایلوب خدمت
 ایلکده ایدیسده درونندن آه بغداد و آه زوجم
 و وطنم دیه رک تحسیر چکمه کده قالدی اما احسان
 انا اول انه قدر کرچه معشوقه سی قارشوسنده
 ایسده برکجه اولسون وصلت طلبنده
 بولمندی زیرا کندوسنک کمال دیانت و انسانیتته
 مغایر اولدیغی ایچون بامر خدا نکاح ایله
 المق ارزوسیه عقد نیت ایلشیدی تام استراحت
 کمال بولدقده ارتق صبر و تحملی حسن اشوب
 و عشق محبت قینایوب چوشوب بروقت مسعودده
 اقربا و تعلقات و احبابلرینی دعوت ایدوب

شوقیه خانمی کندوسنه عقد و تنکیج ایللیوب
 دوکون اوزماننی کوردی و برطاقم ضیافتلر
 کشیده ایدرک جمعیت تمام اولدوقده بر مبارک
 جمعہ کیجہ سی علی الاصول زفاف اولدی .

ایل زفافده شوقیه خانم مزین البسه فاخره لاله
 اوطه نك ایچیه کونش طوغمش مثالی احسان
 اغانک نماز قلمنی قیامده بکلمکده ایسه ده و دواق
 پوشیده سنک التیده اغرجه و خفیغجه هجقره رق
 اغلقده و دیده لرند ن اقان اشک خون پوشیده یی
 اصلا تمقده ایدی او حالده احسان افا
 نماز ایچنده بو حزین حزین بکایی ایشیدوب
 عجباً بونه حالدر بو بر مسرت کیجہ سی ایکن
 بویله اغماغه سبب ندر دیو عمیق افکاره طاندی
 و بلکه نماز فسادده واردی حاصلی نماز تمامنده
 قالقوب شوقیه خانمک التندن طوتوب بر کوشه یه
 اوتور تدفنده یوزندن نقسائی قالدیروب برده
 کوردیکه اول نازنینک آهو کبی کوزلری اغلقدن

(۲۸)

قب قرمزی اولش بویابده کمال استغرابدن
جان باشنه صحرا یوب بو حالک سبب حکمتی
در حال سؤاله مجبور اولدوقده شوقیه خانم
اغلمدن جوابه دخی مقتدره اوله مدی برمدت
تنفس اولوب تحقیق ماده ایچون سؤالده اصرار
ایلدکده شوقیه خانم کلامه اغاز ایله کندوسنک
حر اوله رق بغداد ده عطا افندیکنک تحت
نکاحنده زوجه سی ایدوکنی وحکیم یهودینک
صنیعه ایله کندوسنی سویلتدیروب عطا افندییه
حکایه و بیان ایلدیکنی وعطا افندی دخی بو
خستدلقدن قورتلوق ایچون بویله برفداکارلقده
بولوب جاریه مقامنده تا بورایه قدر خدمتده
بولندیردیغنی تعلیماتی ایجابنجه تفصیلا بیان ایلسی
اوزرینه بو حاله مطلع اولوب احسان اغا دخی
رقتمله اغلمه بشلیوب کرچه جهانده مال
واملاک ایله سخاوت اولور اما بویولده محضا بنم
شغایاب اولماغم ایچون اول ذاک عرضاغدی اجرای

(۲۹)

سخاوت ایلمنی کند و سنک احسان و سخاوتنه تقدم
ایلدی کنی تقدیراً استغراب ایدوب درحال
شوقیه خانمک دیده لرندن پوس ایله بوندن
صکره همشیره اول ان شاءالله تعالی جناب
حق ایله عهد اولسون ینه عرضنه خلیل
کلیه رک عطا افندی به تسلیم ایتمکک بکا بورج
اولدی دیوب قرار و یردی .

کلام بغدادده عطا افندیکنک احوالنه کرچه
بوزات زادکان و خاندان و اصانندن ثروت و سامان
اصحابندن ایلیسه ده اولقدر مشهور و متعارف
دکل ایلی هؤخرأ شوقیه خانمی عقد و تزویج
ایلدکن صکره جناب حق بوزاته شوقیه
خانمک ییلدیزی شرفی و بختیارلغی سببیه مال
واملاک و تمتعانه اولقدر فیض و برکت
و یرمشیدیکه حسابنی بلز اولدی چونکه شوقیه
خانم بو حادثه ایله یانندن مفارقت و احسان
افالیه اسکداره هجرت ایلدی عطا افندیکنک

(۳۰)

دخی اقبالی ادبانه منقلب اولوب اولای حیوان
خسته اغیله کافه اغنام ودوه وصغیر وسائر ره سی
تلف اولدیغی کبی برطاقم عسکار و ایرادلی
و حتی قوناقلری محترق اولدی و هر تجارت کاهلرنده
زیان کلی یه دوچار و سرمایه لری محسو و هبا
و ماملکی تلف و نا پیدا و برطاقم اموال و اشیایی
عربان طغیانیه یغما اوله ربق شول درجه یه تنزل
ایلدیکم براتمک پاره سنه محتاج و آج یی علاج قالوب
فقر و فاقه یه گرفتار قالدی بونک اوزرینه
عطیه سیله پرورده اولش و نان نعمتی یمش
برطاقم ناسدن بر حسن معاونت کوره مدیکندن
دنیا یه انفعال ایدوب بغدادده طور مقصدن
و هر دائم کوکل عذایله اولمکدن ایسه دیار آخره
هجرت اولا در دیوب مقر سلطنت مسنیه اولان
استانبوله عزیمی ذهنند قرار و یروب درویشان
سیاحین مثلاً مغشیا یوله چیتوب قصبه دن
قصبه یه کویدن کویه بیک درلو محن و مشقت

(۳۱)

چکه رك ارتق دنيانك خواب و راحتندن
قطع امید ایدرک بش ماد مدت یوللرده قالهرق
کونلرده بر کون اس کداره واصل اولدی اما
عطا افندیك اوزرنده اولان البیسه بیک یرندن
یمالی و باشنده برکیچه کلاه ویوزی کوزی
اعراییلر صفتنده ذاتاً کورنلر بیلمک محال قیلدن
ایدی حاصلی کلوب اسکدارده بریولجی خانک
او کونده بر اسکله قیوب پریشان حالده اوتورمه قده
وسر گذشتنی تفکر ایتیکده ایدی .

اسکدارلی احسان اغا دخی سیر و تماشا ضمینه
حیواننه راکبگا و یاننده اغاری معگا اول خانک
او کندن بالتصادف کچمکده ایکن کوزی
عطا افندی یه دوش اولدی وهله بیلور کبی
اولدیسه ده چونکه تبدیل صفت و قیافت
مأمولک خارجنده اشتباه ایدوب برقاچ خطوه
ایلرو کچوب اوشاقلرینک بریسنه ایمالیه تحقیقنی
امر ایلدی و کندوسی قوناغنه کیدوب دریای

فکر و تعجبیده قالدی کوندردیکی اوشاق دخی
امرئ اوزره سررشته و یرمیه رک خاک او کئنده
براسکمه له اتوب اوتوروب ایکی قهوه اصهارلدی
بر لکده ایچدیله و برطاقم صحبتته کرشدیلر
اوصرده کئندوسنک بغدادلی ایدو کنی واسمی
عطا اولدیغنی و فقر حاله دوشوب سیاحتله
هنوز کلدیکی اطرافلیجه اکلایوب قوناغنه
کله رک احسان اغایه افاده ایلدی بونک اوزرینه
احسان اغا متحیر اولوب شمدی بو کا
بر حیله و دسیسه یولیه طورانق
ودفعه احسان و عطا طرفلرینه کیداسه
شاید بو حاله ایکن سرورله برنزول اصابت
ایدر ملاحظه سیله ایشی قوللانق اوزره عقلتجه
برتصور ایلوب ایرتسی کون اوشاغنی تنبیه
وتأکید و تعلیمات ویره رک عطا افندییه
کوندردی .

اوشاغی مرقوم خاندنه بونک یاننه وروب

بر مقدار تلطیف و صحبت ایلدکن صکره یا هو
 یولدن کیشسکز سنز کله برجامه کیدلم دیوب
 بوذتی اولاجامه کتوره رک بعده تراش و صکره
 برقات البسه کیدیره رک خانده بوکا براوطه
 کرا دی واینه خر جلق اوله رق بر مقدار
 اچقه ویردی و سررشته و برمامک ایچون
 شو یله افناع ایلدیکم « بنده کزک حین
 صباوتمده پدومه کوکس علتی عارض اولوب و بو
 علت دهدهشده دن تخلص کر یبان ایلمسیچون
 اطبا طرفندن هر نه قدر معالجه و تدایوی اولندی
 ایسه ده اصلا کار کر تأثیر اوله میوب نه پایة الامر
 بو علت عظیمه نک چاره اندفاعی ایچون اختیار
 سفر ایدرک و بنده کزی اون ایکی یا شمه ایکن
 والدهمه ترک ایلمش اولدیغی حالده سیاحین
 البسه لرندن برقات البسه کیده رک و جله مزله
 و داعلشوب عزم راه ایلدی . پدومک
 مفارقتدن صکره بو فرقتیه والدهم متحمل

اوله محبوب اسیر فرارش اولدی . بنده کزدخی
 ماملکمی صرف و اتلاف ایدرک حکیم حاذقلر
 جلیله اجرای مداواتده بذل مقدرت ایلمدم
 ایسه ده نه چاره که برک نه مال عمری باد اجلک
 هبویله خزانه مبدل و شاخندن ساقط اوله رق
 جام موتی نوش ایلمدی . بو فرقت پر محنتدن
 روز و شب دیده مه اویقو کیره یوب جگر پر یان
 و خون کریان اولدیغمدن ناشی کوزلر یه ضعف
 بصر طاری اولوب بر ایام دیده حسرت دیدم
 شوق و ضیا کورمکدن محروم قالدی . نهایت
 الامر عنایات بی غایات حضرت رب العالمین
 معاونت ایدوب هندوستان طرفندن کله رک
 و بنده خانه ده بالتصادف مسافره بش ماه قدر
 اسکان ایدن سلطان سیاحیندن (عبد الرحیم)
 نام ذات عالی قدرک عطا و احسان ایلمدیکی
 طوطیادن دیده غم دیدم روی دنیایی کوره رک
 ظلام عمان فتح حجاب ایله روشن اولدی .

پُر کون مومی الیه عبد الرحیم افندی ایله اتنای
 مکالمده هر نصابه اقریا وتعلقا تمز دن بحث
 اولونرق بنده کزک حین صباوتده پدرمک
 کوکس علتته مبتلا اولوب و چاره سنی بوله میه رق
 اختیار سفر ایلدیکنی و شمدی یه قدر بر خیر
 مسرت اثرینه دسترس اوله مدیغمی ایسان
 ایلدیکده مومی ایسه سیاح عبد الرحیم
 افندی آواز بلند ایله بر آه سرد چکهرک
 ایواه ! اوغلم بنده کز مومی ایله پدر یکنه بوندن
 طقوز ماه مقدم مکه مکرمده راست کله رک
 زور بیزی اخوت اتخاذا ایلدک و معامکه مکرمده دن
 مدینه منوره یه لاجل الزیاره عنم روان اولدق
 طالبو که مدینه منوره یه حین وصولزده هر نه قدر
 صدر علتندن افاقت بولمش ایسه ده ننه فلاك قرطاس
 اقبالی خاتم مامله سواد ایلدیکده دن اولاد
 و عیالیه کورشمک نصیب الیبوب کشتی عمیری کرداب
 اجله دوشه رک ترک دغدغه حیات ایلدی

دیدی • یونک اوزرینه والدمه مدن زیاده پشروه
 اولان محبتدن طولایی بوخبر پر کدری ایش-تدیکم
 آنده بتکرار دریای محنت و مأیوسیتیه طالدم •
 هر نه حال ایسه ارادن برقاج ماه هر وزنده آینه
 بختک هر آتنی ده از یاده ترک و پاس محنت احاطه
 ایدرک ترک دیار اولقلغی تصور ایلیه-وب مومی
 ایله سیاه عبدالرحیم افندی ایله اسکادر دن
 بالمغارقه بلده ببلده قریه قریه سیاحت
 ایدوب طاقت الاهی بر کون دیار بکره مواصات
 ایلدک • دیار بکرده برقاج کون استراحت
 اوزره بولنور بولنور مومی ایله سیاح عبد الرحیم
 افندی ذاتاً مسن و اختیار بواندیغندن وآسیاب
 فلکده دانه عمری ختامه رسیده اولدیغندن
 چند کون بیمار اوله رق ترک دنیای بی بقا و عزم
 گلستان عقبا ایلدی • الحاصل بخت و اثر و نم
 و طالع دو نم بتکرار بکا برج عقرب بدن نظر انداز
 محنت اولوب پدرم مقامنده بولنان مومی ایله

(۳۷)

عبد الرحيم افندي بی دخی چوق کوره رك المدن
آلدى . ذاتاً پدر و مادر مدن مفارقت ایلدیکم
ودرد و مختلرینه تاب آور اوله مدیغم جهتله
ترك دیار اوله رقی و بوقدر مشاق سفر یه بی
چکدرک دیار بکره قدر کیتکلیکم محضاً دفع غم
ضمننده ایکن بو کدر دخی علاوه اوله رقی عقله
خفت کتورمکه بررق قالمشدی . بناء علیه
بو سیاحت دخی دردیه درمان و دفع غمونه
بر چاره امکان اوله مدیغندن بو یله دیار بحر بتده
سفیل و سرگردان طولاشمقدن ایسه وطن اصلجه
بالمراجعت هیچ اولز ایسه وجودجه کسب راحت
ویازان و اصدقا ایله مصاحبت ایدرم زعمیه
تکرار عودت ایلیکلیکی زهنده تصور ایتدم
ایرتسی کون لوازمات سفر یه بی بالاحضار یونه
روان اوله رقی بوندن اون کون مقدم بورایه
مواصلت ایلدم . شمدی استانبولده بر خدمتم
ظهور ایتسیله کیدوب تسویه ایدرک عودت

ایلیوب و بوراده ذاتکزی کوره رک مرحوم پدر چینه
مشابه بولندیغکز جهته پدرم حالا بر حیات ایش
ظن ایدرک و کمال فرچدن کندیمی شاشسیردرق
شتاب ایله مقابله یه کلام . هر نه قدر پدرم
اولدیغکز صکره دن تبین ایتدی ایسه ده بنه پدرمه
مشابه بولندیغکز دن بلا فرق کندیمه پدر اتخاند
ایلدیم . ذاتکز دخی بنده کزی بو خصوصده
مأیوس براقیوب البته مخدومکز نظریه باقه جغکزی
تیقن ایدرم « دیره رک کویا مرحوم پدر بنه
مشابهته محبت پیدا ایش کبی روشلرده بولندی
اولکون بو مقدارله اکتفا ایدوب ایرتسی کون دخی
یواوشه رق بویله بوش طورمق اولمز برایشله
مشغول اولسنی تکلیف ایلدکده اولدخی قبول
ایدوب اوجسوارده مناسب بردگان کشادینه
صحت اولدوب درحال مصمم اولان بردگان
بولدوب آچلدی و مناسب مقدار سرمایه
ویر یایوب فاره قیانی صاتفه قرار ویرلدی

(۳۹)

بچاره عطا افتدی بغدادده منع سخاوت ایکن
شمدی فاره قیانی صائمغی اختیار ایلدی برنجی
کون دکانی آچوب اوتوروب مایهه اوانان
قیانلری رافله صردسیله وضع ایلدی اما
یرو طرفدن احسان اتا ایشی ترتیبلی طوتوب
فوناغنده نقدر خدام و کوله وسأریدی واریسه
جمله سنه بر عدد التون و یروب هپسی اولکون
کیدوب برقیانه بر التون براغوب عودت ایلدیلر
بچاره عطا قیانک فیئاتی برغروش ایکن بویله
رواجله بر التونه صائدقجد کیفی کلوب انشاه
ادبار اقباله دوندی دیه رک اخشام حساب ایلدی
همان اول کونکی آلیش و یرش برقاچ بیگ
غروش تجارت حاصل ایلدی امان! الله دیه رک
ایرتسی کون دخی عاملندن قیانلر جلب ایدوب
کذالك ینه بویله اشتهارله صاتش حاصلی بر آیک
ایچنده بابا عطا بر ایکیوز بیگ غروش قزاندى
اما معنا احسان الدی ارتق قالب و قیافت

(٤٠)

یوانه قونیلوب مستقل بردکان و او طه صاحبی
اولوب دکان بو یوانده ایتمکده ایکن سالف
الذکر احسان اغانک برنجی اوشاغی برکون
ترتیب و تدبیرله کلوب مصاحبت ایدرکن بویله
بیکار طور منق اوله منق ناهل ایتلی و حتی
الیک التده برطونس کدیکی وار اکر موافقت
ایدرسن دنیاده راحت عمر سوره جکسه
شبههم یوقدر دهرک نشئه و یروب ایسی
قوامه کتیردی

عطا افندی ارتق نه پیالم قدر بویله ایش
دیوب روی رضا کوسترنجه اولکون کچیر یلوب
ایرتسی کون احسان اغانک امر یله اغاری بر محله
جمع اولوب کیمسی شوقیه خانم طرفندن و کیمسی
عطا افندی طرفندن وکیل اولوب بر مناسب
محله، تجمهله امام افندی و سایر بر طاقم ذوات
واجبیه ضیافت کشیدسی و شر بتلر شر بیله
عقدنیکاح اولوب مبارک یاد دینلدی .

(٤١)

لكن احسان اغا غایت مدبر و امور شناس بر ذات
بولند یغندن بونلری بویولده ترتیب ایتدیکی کبی
عطا افندی اولدیغنی تحقیق ایتدیکی آنده
اولکون در حال مناسب بر محله بر قوناق انشاسنه
دخی مباشرت ایلش ایدی

اما یاپیلان قوناغک رسمی احسان اغا کندی
دستیه چیزوب بغدادده عطا افندیگ قوناغی
نه طرز اوزره بنا اولمش ایسه عینیه بلای فرق
اگا مشابه وهر بر طرفنگ کورنیشی و بویاسی
اگا مطابق تسویه و ختام و مفروشانی دخی طبقی
اولرق اعمال و سایر لوازمات مقتضیه سی دخی
بلا فرق اکل و اتمام قلندی بعدیر مبارک وقتده
دوکنه مباشرت اولوب کوکی یکی احسان
اغانگ قوناغنده کندوسنی کوسترمیه رک اجرا اولندی
فقط بو خصوصه شوقیه خانم دخی اصلا مطلع
اوله مامش و غایت مکدر قالش اولوب عقلنجیه
شویله تصویره هر نه حال ایسه احسان اغا

(۴۲)

کندوسی حق شناسلق ایچون قبول ایتمدی اما
شمدیده بیامدیکم بشقه بر ادمه تزویج اییدیور
عجبا بغدادده کی زوجم عطاافندی وفات ایتمدی
نوجهله اولش نکاح اوستنه نکاح اولورمی
البتده بونک بر سبب حکمتی اولمی دیهرک محزون
ومکدرنه چاره الیمک یازوسی بویله امش دیهرک
اه واه ایتمکده ایدی

چونکه پنجشنبه کونی اخشام اولدی برطاقم
دعوتلی ذاتلر حاجیلر خواجسه لر قوناغه جمع
اولوب کوکی طعامی کشیده اواندقدن وامر
اطعمه و اشربه ختام بولدقدن صکره یاتسوانانی
اوقونغه بشلدی اورادن جله برلکده جامعه
کیدیلوب بعد الادا یاتسواله برایله عودت اولتوب
تهیه اولنان قوناغک قپوسندن ایچرو کیرنجه عطا
افندی قوناغک طرز انشاسنه دقت ایلیوب کویا
بغدادده کندو قوناغی ظن ایلمدی اوراده دعا
اولتوب زردباندن یوقاری چقنجه صفحه پی دخی

(۴۳)

كورد كده تعجب ايتدى قلبغا بوننده بر سر واره
اما ديه رك زفاف او طه سنه دخول ايلدى كذلك
مفروشانه دفته باقوب اكا دخى استغراب
هر نه حال ايسه ديوب فرش اولمش سجاده
ارزنده نمازه بشلدى كايين خانم ايسه دواغيه
ينكه قادين ايله قيامد، منتظر اما شوقيه خانم
كاول جوش و خروشه كلوب يواشجه يواشجه
ايچنى چكهر ك اغلا مقده و كوزى باشى يراره
طامله مقده ايدى عطا افندى سلام و يروب بو
حالى كورنجه كندوسنك دخى در ياي كوكلى
تموجه باشلدى كايين خانمك اتدن طوتوب كوشه يه
اوتور تدبيرنجه ينكه قادين طشره چبقوب او طه
قبوسنى قبادى اشته بو حالى و بو و صلتى بر سيران
ايچون احسان انما طشره ده او طه قبوسنك او كنه
كلوب ديكله مكد، اولدى .

شوقيه خانم باشنه كلان حالردن اغلقدن
واوتامقدن ناشى عطا افندىك يوزينه باقنده يروب

(۴۴)

او گنه بقه رق سکوت ایتمکده و عطا افندی
دخی بویاس و ماتمک سببی صور مقده و اصرار
ایتلکده ایکن شوقیه خانم بر آه سرد چکوب
آه! بنم افندم دردیمی نصل حکایه و بیان ایدهم
بنم باشمه کلتر دنیا ده بر قولک باشنه کلش و بر
ولایته کور یلوب و ایشیدیش شیلرد کلدر
دیوب کندوسسنگ سر گذشته سنی تقریره آغاز
ایله بغدادده عطا افندیگ زوجه منکوحه سی
اولدیغنی واحسان اغاک کلوب بغچه ده کوره رک
تعشق ایلدیکی وزوجنگ امر یله جاریه مقامنده
خسته لغنده خدمت و صکره اسکداره هجرت
ایله احسان اغا کندوسسته عهد ایلوب حین
زفانده بو حال اوزره اغلیه رق بیان حال
ایلدیکنده همشیره آنخان یله ینه زوجنه ایصال
ایده چکنی و عهد ایلوب شمسی ایسه
و عهدنده ثابت اولیه رق بویله آخره
و یردیکنی بیان ایتمکده ایکن عطا افندی

امان ! خانم باشنی یوقاری فالسدر یوزنی کوریم
 دیدکده برده نه کورسون زوجه سی شوقیه
 خانمک تا کندوسی اول آنده وای ! شوقیه م بنی
 بیامدکی ؟ شته بن اوسنک اشقیاق وارزو سیله
 اغلد یغک زوجک اولان عطایم دینجه پینلرنده
 بر کیره برواویلا قو پوب سوونج اغلمسنده
 باشلد قنرنده او یله ایسه بو صنیعه احسان
 افند یئکدر دیر دیز طشیره دن او طه قپوسنده
 طاقر طاقر اوراغه باشلدی همان آچوب
 چونکه احسان انا همشیره معنوی اتخان
 ایلمشدی یا بلا فتور ایچرو کیروب همان عطا
 افند یئک بو یئند صار لدی وای ! بنم برادریم
 خوش کلدک صفا کلدک دیوب او تر ردی شوقیه
 خانم اول سرور ایله قالقوب ایکی سنکده اتکلر بنی
 او پوب حال خاطر سئو النیدن صکره بو عالم
 فاینک بو یله وقوعاتلری دایما انسان ایچون
 میدانه کتور دیکنی واصلاتأسف و کدر ایجاب

(۴۶)

ایستوب انجق صفای خاطراره ذ و قاریته مشغول
اولرینی و بعده عریض و عمیق کور یشیله جگنی
بیان و اگر چه ابتدا کند و سنی کوردیکی آنده
د فعه جلب ایله احسان کلی ایش اولسه اول
حالده اولتان احسان دخی بر نوع حقارتدن
بسته ریم حفظ بیور سون شاید سروره برزول
اصابت ایدر خوفیله بو صنیعه بی مجبور اختیار
ایلدیکی اتیان ایدوب بومقدارجه اکتفا دیه رک
وانلری کندی عالمرنده براغهرق وداع ایدوب
قوناغنه هودت ایدی

ایرتسی کون عطا افندی کویا کوکی قان
پدرینک دست پوسنه کیدر کی مقام تشکرده
احسان اناک قوناغنه کیدوب اولدخی استقبال
ایدوب کند و مقامنه اوتورتدی اولگون اجرای
محبت و سر گذشتلرینی بر برینه حکایت ایلوب
بعده یکدیگری دعوتله اخوته کریمیت ویراسدی
و برمدت صکره احسان اناجریان ایدن اخذ

(۴۷)

وعطاسته عطا افندی بی مدیر و شریک ایدرک
برقاچ سنه ممتدله کلیتو اچیلر قزاندیردقد نصکره
بغداد جه دخی اچیلان تجارته کاهلرنده بولسان
ادملرینه سپارشله ینه بغدادده برقوناق و املاک
وعقارات سائره پیداسیله جله سنی عطا افندی یه
بخش واحسان ایلیوب کونلرده رکون بول
لوازماتی تدارکیله برطاقم خدم وحشم
وزوجه سی شوقیه خاتمه عطا افندی بی بغداده
عزیمته قرار ویرلدی وهمدده مقتضای محبت
احسان انا دخی ازینده قدر برلکده اصول
تشییحی اجرا واورادن بربرینه وداع ایدوب
عطا افندی بغداده واحسان انا اسکداره
مواصلتله بقیه عمرلی صفای خاطرله
کچورلادی .

